

PRILOGA:

»Priloga 1: Seznam predpisanih zahtev ravnanja
Kratice S, L in T v stolpcu STOPNJA KRŠITVE pomenijo:

S – srednja stopnja kršitve

L – lažja stopnja kršitve

T – težja stopnja kršitve

PODROČJE A: Varovanje okolja

I. Predpisane zahteve ravnanja za ohranjanje živalskih in rastlinskih vrst

PREDPIS EU	ZAHTEV zahteve iz predpisov EU, ki se upoštevajo pri navzkrižni skladnosti	DOMAČI PREDPIS predpisi Republike Slovenije, ki povzemajo zahteve iz predpisov EU	IZVAJANJE ZAHTEV izvajanje zahtev iz predpisov RS na ravni kmetijskega gospodarstva	ZAHTEV zahteve iz predpisov RS, ki jih mora izpolnjevati zavezanec in jih preverja kontrolor	STOPNJA KRŠITVE kršitve zahtev iz predpisov RS, izražene z oceno		
					L	S	T
Direktiva Sveta 409/79 (EGS) z dne 2. aprila 1979 o ohranjanju prosto živečih ptic (UL L št. 103 z dne 25. 4. 1979, str. 1) razveljavljena z Direktivo 2009/147/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. novembra 2009 o ohranjanju prosto živečih ptic (UL L 20 z dne 26. 1. 2010, str. 7) prvi odstavek 3. člena, točka (b) drugega odstavka 3. člena, prvi, drugi in četrti odstavek 4. člena ter točke (a), (b) in (d) prvega odstavka 5. člena	3. člen 1. Glede na zahteve iz člena 2 države članice sprejmejo potrebne ukrepe za ohranitev, vzdrževanje ali ponovno vzpostavitev zadostne raznovrstnosti in površine habitatov za vse vrste ptic iz člena 1. 2. Ohranjanje, vzdrževanje in ponovno vzpostavljanje biotopov in habitatov vključujejo zlasti naslednje ukrepe: (a) ustanovitev zavarovanih območij; (b) vzdrževanje in upravljanje habitatov v skladu z ekološkimi zahtevami na zavarovanih območjih in izven njih; (c) ponovno vzpostavitev uničenih biotopov; (d) ustvarjanje biotopov. 4. člen 1. Vrste iz Priloge I so predmet posebnih ukrepov za ohranitev njihovih habitatov, da se zagotovi	Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Uradni list RS, št. 46/04, 109/04, 84/05, 115/07, 96/08, 36/09 in 102/11) Uredba o zavarovanih prosto živečih rastlinskih vrstah (Uradni list RS, št. 46/04, 110/04, 115/07 in 36/09)	Za vse zavezance iz 3. člena te uredbe velja, da jim ne sme biti izrečena pravnomočna sodba za kaznivo dejanje zaradi kršitev naslednjih predpisov: – 5., 10., 13. in 14. člena Uredbe o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah za vrste ptic, ki so zavarovane in so v Prilogi 1 omenjene uredbe (to so vse, ki niso lovne – navedene v 4. členu Uredbe o določitvi divjadi in lovnih dob); to pomeni brez ustreznega dovoljenja ali v neskladju z izdanim dovoljenjem zavestno poškodovati, zastrupiti, usmrtiti, odvzeti iz narave, loviti, ujeti, vznemirjati, uničevati gnezda, zadrževati v ujetništvu, prevažati, prenašati, prodati, zamenjevati, ponujati	1. Pravnomočna sodba za kaznivo dejanje ni bila izdana.			100

	preživetje in razmnoževanje teh vrst na njihovem območju razširjenosti. V zvezi s tem se upoštevajo: (a) vrste, ki jim grozi izumrtje; (b) vrste, občutljive na določene spremembe v svojih habitatih; (c) vrste, za katere se šteje, da so redke, ker so njihove populacije majhne ali pa so omejeno lokalno razširjene; (d) druge vrste, ki zahtevajo posebno pozornost zaradi posebne narave svojih habitatov. Kot osnova za vrednotenje se upoštevajo trendi in nihanja populacijskih nivojev. Države članice razvrstijo zlasti ozemlja, ki so glede na število in velikost najprimernejša, kot posebna območja varstva za ohranjanje teh vrst, upoštevaje varstvene zahteve teh vrst na geografskem območju morja in kopnega, kjer se uporablja ta direktiva. 2. Države članice sprejmejo podobne ukrepe za redno pojavljajoče se selitvene vrste, ki niso navedene v Prilogi I, upoštevaje njihovo potrebo po varstvu na geografskem območju morja in kopnega, kjer se uporablja ta direktiva, kar zadeva njihova območja za razmnoževanje, goljenje in prezimovanje ter počivališča na njihovih selitvenih poteh. Države članice zato posvetijo posebno pozornost varovanju mokrišč ter zlasti mokrišč mednarodnega pomena.	Zakon o divjadi in lovstvu (Uradni list RS, št. 16/04, 120/06 – odl. US in 17/08) Uredba o določitvi divjadi in lovnih dob (Uradni list RS, št. 101/04)	brez ustreznega dovoljenja ali v neskladju z izdanim dovoljenjem zavestno uničevati, zlasti trgati, rezati, ruvati in odvzemati iz narave, poškodovati ali zbirati te rastline, ter posedovati te, odvzete iz narave. za prodajo ali zamenjavo te vrste; – 44. člena Zakona o divjadi in lovstvu za vrste ptic, ki so zavarovane; to pomeni kršiti prepovedi pri lovu na vrste ptic, ki so zavarovane; – 44. člena Zakona o divjadi in lovstvu, 1. člena, 24. točke, ne glede na vrsto živali, to pomeni uporabljati pasti stopalke in pasti, ki ne omogočajo selektivnega lova; – 4. člena Uredbe o določitvi divjadi in lovnih dob za ptice; to pomeni zunaj lovne dobe loviti lovne vrste ptic; – 4. in 9. člena Uredbe o zavarovanih prosto živečih rastlinskih vrstah za rastline, ki so zavarovane in so v poglavju A Priloge omenjene uredbe; to pomeni				
--	--	---	--	--	--	--	--

	3. Države članice predložijo Komisiji vse ustrezne informacije, tako da lahko sprejme primerne pobude za usklajevanje, potrebno za zagotovitev, da območja, predvidena v odstavkih 1 in 2, tvorijo jasno celoto, ki izpolnjuje varstvene zahteve teh vrst na geografskem območju morja in kopnega, kjer se uporablja ta direktiva. 4. V zvezi z območji varstva iz odstavkov 1 in 2 države članice sprejmejo primerne ukrepe, da ne pride do onesnaženja ali poslabšanja stanja habitatov ali kakršnih koli motenj, ki v taki meri vplivajo na ptice, da bi bilo to pomembno glede na cilje tega člena. Države članice si prizadevajo, da ne bi prišlo do onesnaženja ali poslabšanja stanja habitatov tudi izven teh območij varstva. 5. člen Direktive 79/409/EGS zahteva, da države članice prepovejo (razen kadar je izdano ustrezno dovoljenje in razen kadar se lovijo lovne vrste ptic v času lovne dobe v skladu s členom 7 omenjene direktive) za vse prosto živeče vrste ptic namerno ubitje ali ujetje s kakršno koli metodo, uničenje ali poškodovanje gnezd in jajc ali odstranjevanje gnezd, odvzem jajc iz narave in zadrževanje teh jajc, namerno vznemirjanje ptic, zlasti v času razmnoževanja in vzreje mladičev, in zadrževanje teh ptic.		Za vse zavezance iz 3. člena te uredbe velja, da jim ne sme biti izrečena pravnomočna odločba ali sodba za prekršek zaradi kršitev v prejšnjem stolpcu navedenih predpisov.	2. Pravnomočna odločba ali sodba za prekršek ni bila izdana.		50	
--	--	--	--	---	--	----	--

II. Predpisane zahteve ravnanja za podzemne vode

PREDPIS EU	ZAHTEVE zahteve iz predpisov EU, ki se upoštevajo pri navzkrižni skladnosti	DOMAČI PREDPIS predpisi Republike Slovenije, ki povzemajo zahteve iz predpisov EU	IZVAJANJE ZAHTEV izvajanje zahtev iz predpisov RS na ravni kmetijskega gospodarstva	ZAHTEVE zahteve iz predpisov RS, ki jih mora izpolnjevati zavezanec in jih preverja kontrolor	STOPNJA KRŠITVE kršitve zahtev iz predpisov RS, izražene z oceno		
					L	S	T
-	-	-	-	-	-	-	-

III. Predpisane zahteve ravnanja za odpadno blato

PREDPIS EU	ZAHTEVE zahteve iz predpisov EU, ki se upoštevajo pri navzkrižni skladnosti	DOMAČI PREDPIS predpisi Republike Slovenije, ki povzemajo zahteve iz predpisov EU	IZVAJANJE ZAHTEV izvajanje zahtev iz predpisov RS na ravni kmetijskega gospodarstva	ZAHTEVE zahteve iz predpisov RS, ki jih mora izpolnjevati zavezanec in jih preverja kontrolor	STOPNJA KRŠITVE kršitve zahtev iz predpisov RS, izražene z oceno		
					L	S	T
Direktiva Sveta 86/278/EGS z dne 12. junija 1986 o varstvu okolja, zlasti tal, kadar se blato iz čistilnih naprav uporablja v kmetijstvu (UL L št. 181 z dne 4. 7. 1986, str. 6), zadnjič spremenjena z Uredbo (ES) št. 219/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2009 (UL L št. 87 z dne 31. 3. 2009, str. 109) 3. člen	3. člen 1. Blato iz člena 2(a)(i) se sme uporabljati v kmetijstvu samo v skladu s to direktivo. 2. Brez poseganja v direktivi 75/442/EGS in 78/319/EGS: – se blato iz člena 2(a)(ii) sme uporabljati v kmetijstvu pod pogoji, za katere zadevna država članica meni, da so nujni za varovanje zdravja ljudi in okolja, – se blato iz člena 2(a)(iii) sme uporabljati v kmetijstvu samo, če je zadevna država članica s predpisi uredila njegovo uporabo.	Uredba o uporabi blata iz komunalnih čistilnih naprav v kmetijstvu (Uradni list RS, št. 62/08)	2. člen (uporaba) (1) Blato iz komunalnih čistilnih naprav, malih komunalnih čistilnih naprav ali skupnih čistilnih naprav se sme uporabljati v kmetijstvu kot gnojilo samo v skladu s to uredbo. (2) Blato iz čistilne naprave, ki ni komunalna čistilna naprava, mala komunalna čistilna naprava ali skupna čistilna naprava, se lahko uporablja kot gnojilo v kmetijstvu, če je obdelano v skladu s predpisom, ki ureja obdelavo biološko razgradljivih odpadkov. (3) Za ravnanje z blatom iz prvega in tretjega odstavka tega člena, ki ni uporaba blata za gnojilo v kmetijstvu, se uporablja predpis, ki ureja obdelavo biološko razgradljivih odpadkov, ali če se blato ne obdeluje s postopki biološke razgradnje, predpis, ki ureja ravnanje z odpadki.	3. Za uporabo komposta ali digestata 1. razreda kakovosti, ki ni proizvod na kmetijskih površinah (za potrebe te uredbe samo, če vsebujejo blato komunalnih čistilnih naprav) iz Uredbe o predelavi biološko razgradljivih odpadkov je bilo izdano okoljevarstveno dovoljenje			100
				4. Kompost ali digestat 1. razreda kakovosti, ki ni proizvod (za potrebe te uredbe samo, če vsebujejo blato komunalnih čistilnih naprav), se na kmetijskih površinah uporablja v skladu z okoljevarstvenim dovoljenjem		50	100 na vodovarstvenih območjih

	navedene v (i) in (ii)]		skladu s predpisom, ki ureja obdelavo biološko razgradljivih odpadkov, če zagotavlja, da obdelano blato izpolnjuje zahteve za 1. ali 2. razred okoljske kakovosti komposta ali pregnitega blata iz tega predpisa. (3) Obdelava blata iz prvega odstavka tega člena je tudi katera koli kemična ali toplotna obdelava ali dolgoročno skladiščenje blata ali katera koli druga obdelava, ki zagotavlja aerobni ali anaerobni obdelavi blata enakovredno stabilizacijo, higienizacijo in izpolnjevanje zahtev za okoljsko kakovost. (4) Za obratovanje naprave za obdelavo blata iz prejšnjega odstavka je treba pridobiti okoljevarstveno dovoljenje za predelavo odpadkov po postopku z oznako R3 v skladu s predpisom, ki ureja ravnanje z odpadki. Za predelavo odpadkov po postopku z oznako R3 šteje tudi priprava blata za njegovo predelavo v gnojilo.			
		Uredba o predelavi biološko razgradljivih odpadkov in uporabi odpadkov ali digestata (Uradni list RS, št. 99/13)	20. člen (okoljevarstveno dovoljenje) (1) Uporabnik komposta ali digestata lahko uporablja kompost ali digestat v skladu z 25. ali 26. členom, če ima okoljevarstveno dovoljenje v skladu s predpisom, ki ureja odpadke. (2) Ne glede na prejšnji odstavek vlagatelju vloge za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja ni treba izpolnjevati pogoja, ki se nanaša na registracijo za izvajanje dejavnosti obdelave odpadkov v skladu s predpisom, ki ureja odpadke, če gre za uporabo komposta ali digestata v skladu s 25. ali 26. členom te uredbe.			

IV. Predpisane zahteve ravnanja za nitratre

PREDPIS EU	ZAHEVE	DOMAČI PREDPIS	IZVAJANJE ZAHEV	ZAHEVE	STOPNJA KRŠITVE		
					kršitve zahtev iz predpisov RS, izražene z oceno		
	zahteve iz predpisov EU, ki se upoštevajo pri navzkrižni skladnosti	predpisi RS, ki povzemajo zahteve iz predpisov EU	izvajanje zahtev iz predpisov RS na ravni kmetijskega gospodarstva	zahteve iz predpisov RS, ki jih mora izpolnjevati zavezanec in jih preverja kontrolor	L	S	T
Direktiva Sveta 91/676/EGS z dne 12. decembra 1991 o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov (UL L št. 375 z dne 31. 12. 1991, str. 1), zadnjič spremenjena z Uredbo (ES) št. 1137/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2008 (UL L št. 311 z dne 21. 11. 2008, str. 1) 4. in 5. člen	4. člen 1. Države članice za zagotovitev splošne ravni varstva pred onesnaževanjem za vse vode v dveh letih po notifikaciji te direktive sprejmejo naslednje ukrepe: (a) izdelajo kodeks ali kodekse dobre kmetijske prakse, ki jih bodo kmetje izvajali prostovoljno in naj bi vključevali določbe, ki zajemajo vsaj točke iz Priloge II A. 5. člen 1. Države članice za uresničitev ciljev iz člena 1 v dveh letih po prvem imenovanju iz člena 3(2) ali v enem letu od vsakega dodatnega imenovanja iz člena 3(4) izdelajo delovne programe za imenovana ranljiva območja. 4. Delovni programi se izvedejo v štirih letih od izdelave in so sestavljeni iz naslednjih obvezujočih ukrepov: (a) ukrepov iz Priloge III; (b) ukrepov, ki so jih države članice predpisale v kodeksu(-ih)	Uredba o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov (Uradni list RS, št. 113/09 in 05/13)	3. člen Zaradi varstva voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov je celotno območje Republike Slovenije opredeljeno kot ranljivo območje. 8. člen (1) Gnojenje s tekočimi organskimi gnojili je na kmetijskih zemljiščih prepovedano od 15. novembra do 15. februarja. (2) Ne glede na prejšnji odstavek je gnojenje s tekočimi organskimi gnojili na kmetijskih zemljiščih brez zelene odeje v katastrskih občinah, določenih v Prilogi 2, ki je sestavni del te uredbe, prepovedano od 1. decembra do 31. januarja. (3) Ne glede na prvi odstavek tega člena je gnojenje s tekočimi organskimi gnojili na kmetijskih zemljiščih nad nadmorsko višino 800 m prepovedano od 15. novembra do 1. marca. (4) Časovne prepovedi iz prvega odstavka tega člena ne	5. Tekoča organska gnojila se ne uporablja v obdobju prepovedi. Minister, pristojen za kmetijstvo, lahko dovoli podaljšanje obdobja gnojenja s tekočimi organskimi gnojili za največ trideset dni ob upoštevanju nepredvidenih ali izjemnih razmer.		50	

	dobre kmetijske prakse, izdelanih skladno s členom 4, razen tistih, ki so bili nadomeščeni z ukrepi iz Priloge III. PRILOGA II KODEKS(-I) DOBRE KMETIJSKE PRAKSE A. Kodeks ali kodeksi dobre kmetijske prakse, katerih cilj je zmanjšati onesnaževanje z nitrati in ki upoštevajo razmere v različnih regijah Skupnosti, naj bi vsebovali določbe, ki vključujejo naslednje točke, če so pomembne: 1. obdobja, ko je vnos gnojil v tla neprimeren; 2. vnos gnojil v tla na strmih pobočjih; 3. vnos gnojil v tla, nasičena z vodo, poplavljen, zmrznjen ali pokrit s snegom; 4. pogoje za vnos gnojil v tla blizu vodotokov; 5. zmogljivost in zgradbo posod za skladiščenje živinskih gnojil, vključno z ukrepi za preprečevanje onesnaževanja vode s površinskim odtokom in pronicanjem tekočin, ki vsebujejo živinska gnojila, in odplak, nastalih pri shranjevanju rastlinskih materialov, kot je silaža, v podzemne vode in		veljajo za gnojenje s tekočimi organskimi gnojili na kmetijskih zemljiščih z zeleno odejo v katastrskih občinah, določenih v Prilogi 2 te uredbe. (5) Ne glede na prvi in drugi odstavek tega člena lahko minister, pristojen za kmetijstvo, dovoli podaljšanje obdobja gnojenja s tekočimi organskimi gnojili za največ trideset dni na prizadetih območjih, če gre za nepredvidene ali izjemne okoliščine zaradi poplav in so bila kmetijska zemljišča poplavljen in tla zasičena z vodo v obdobju dvajsetih dni pred začetkom prepovedi iz prvega in drugega odstavka tega člena ter zato razvoz gnojil in gnojenje v predpisanih rokih nista bila mogoča.				
			8.a člen (1) Gnojenje s hlevskim gnojem je na njivah prepovedano od 1. decembra do 15. februarja. (2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka je gnojenje s hlevskim gnojem na njivah dovoljeno tudi od 1. decembra do 15. februarja, če vremenske in talne razmere omogočajo zimsko obdelavo tal in če je hlevski gnoj zaoran najpozneje	6. Hlevski gnoj se ne uporablja v obdobju prepovedi.		50	

	površinsko vodo; 6. postopke za vnos v tla, vključno s stopnjo in enakomernostjo nanosa mineralnih in živinskih gnojil, pri katerih bo izguba hranil v vodo ostala na sprejemljivi ravni. PRILOGA III UKREPI, KI JIH JE PO ČLENU 5(4)(a) TREBA VKLJUČITI V DELOVNE PROGRAME 1. Ukrepi vključujejo pravila v zvezi z: 1. obdobji, ko je vnos nekaterih vrst gnojil v tla prepovedan; 2. zmogljivostmi posod za		v treh dneh.				
--	--	--	--------------	--	--	--	--

	skladiščenje živinskih gnojil; zmoqljivost mora biti večja od tiste, ki je potrebna za skladiščenje med najdaljšim obdobjem, v katerem je vnos v tla na ranljivem območju prepovedan, razen kadar se pristojnemu organu lahko dokaže, da bo kakršna koli količina gnojil, ki presega dejansko zmoqljivost skladiščenja, odstranjena na način, ki ne bo škodoval okolju; 3. omejitvijo vnosa gnojil v tla, ki je skladna z dobro kmetijsko prakso in upošteva značilnosti ranljivega območja, zlasti: (a) razmere v tleh, tip tal in nagib; (b) podnebne razmere, padavine in namakanje; (c) rabo zemljišč in kmetijsko prakso, vključno s kolobarjenjem; ter temelji na ravnotežju med: (i) predvidljivo potrebo posevkov po dušiku in (ii) preskrbo posevkov z dušikom iz tal in z gnojenjem, ki ustreza: – količini dušika v tleh v trenutku, ko ga posevek začne izrabljati v znatni meri (preostala količina ob koncu zime), – preskrbi z dušikom preko neto mineralizacije zalog organskega				
	9. člen (1) Gnojenje z mineralnimi gnojili, ki vsebujejo dušik, je prepovedano od 15. novembra do 1. marca, razen če gre za gnojenje kmetijskih rastlin v rastlinjakih. (2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka je gnojenje ozim in z mineralnimi gnojili, ki vsebujejo dušik, prepovedano od 1. decembra do 15. februarja.	7. V obdobju prepovedi se ne gnoji z mineralnimi gnojili, ki vsebujejo dušik, razen če se gnoji kmetijske rastline v rastlinjakih. 8. V obdobju prepovedi se ne gnoji ozimine z mineralnimi gnojili, ki vsebujejo dušik.		50	
	10. člen (1) Gnojenje z organskimi in	9. Organska in mineralna gnojila se ne uporabljajo na poplavljenih tleh, na tleh, nasičenih z vodo, na		50	100 na

	dušika v tleh, – dodanim dušikovim spojinam z živinskimi gnojili, – dodanim dušikovim spojinam z mineralnimi in drugimi gnojili. 2. Ti ukrepi bodo za vsak kmetijski ali živinorejski obrat zagotovili, da količina živinskega gnojila, vnesenega v tla vsako leto, tudi preko živali samih, ne bo presegala natančno določene količine na hektar. Ta količina na hektar je količina gnojila, ki vsebuje 170 kg N. 3. Države članice lahko izračunajo količine iz odstavka 2 na podlagi števila živali.		mineralnimi gnojili je prepovedano na poplavljenih tleh, na tleh, nasičenih z vodo, na tleh, prekritih s snežno odejo, in na zamrznjenih tleh. 10. člen (2) Na strmih zemljiščih, kjer obstaja nevarnost odtekanja tekočih organskih gnojil v površinske vode, je treba odmerek tekočih organskih gnojil razdeliti v več delov tako, da posamezni odmerek ne presega 80 kg N/ha. (3) Poleg zahtev iz prejšnjega odstavka je treba na njivah, ki so na strmih zemljiščih, nagnjenih k površinskim vodam, pri poljščinah s počasnim spomladanskim razvojem (koruza, pesa) ob gnojenju s tekočimi organskimi ali mineralnimi gnojili, ki vsebujejo dušik, zagotoviti enega od naslednjih ukrepov: – njiva mora biti razmejena s prečnimi ozelenjenimi pasovi, ki preprečujejo odplavljanje gnojil, ali – med njivo in površinsko vodo mora biti najmanj 15 m širok	tleh, prekritih s snežno odejo, in na zamrznjenih tleh. 10. Na kmetijskih gospodarstvih, ki obdelujejo GERK-e s povprečnim nagibom nad 20 %, na katerih obstaja nevarnost odtekanja tekočih organskih gnojil v površinske vode, odmerek dušika ob posameznem gnojenju ne preseže 80 kg/ha. Za potrebe sledenja predpisanim največjim odmerkom dušika ob posameznem gnojenju se vodi evidenca o vrsti, količini in o času uporabe tekočega organskega gnojila. Zahteva vodenja evidence o vrsti, količini in času uporabe tekočega organskega gnojila velja le za kmetijska gospodarstva, ki uporabljajo takšna gnojila na GERK-ih s povprečnim nagibom nad 20 %, na katerih obstaja nevarnost odtekanja tekočih organskih gnojil v površinske vode.	Evidenca se ne vodi ažurno 20	Evidenca se ne vodi 50	vodovarstvenih območjih Odmerek je presežen 100
--	---	--	---	---	---	--------------------------------------	--

		pas zemljišča, porasel z zeleno odejo ali drugimi kmetijskimi rastlinami, razen poljščinami s počasnim spomladanskim razvojem ali – njiva mora biti obdelana prečno na strmino ali – njiva mora biti preko zime prekrita z zeleno odejo.	11. Na kmetijskih zemljiščih z rabo njiva s povprečnim nagibom nad 20 %, na katerih obstaja nevarnost odtekanja tekočih organskih ali mineralnih gnojil v površinske vode, se pri poljščinah s počasnim spomladanskim razvojem (koruza, pesa) uporablja tekoča organska ali mineralna gnojila, ki vsebujejo dušik, le na njivah, kjer je zagotovljen eden od naslednjih ukrepov: – njiva mora biti razmejena s prečnimi ozelenjenimi pasovi, ki preprečujejo odplavljanje gnojil, ali – med njivo in površinsko vodo mora biti najmanj 15 m širok pas zemljišča, porasel z zeleno odejo ali drugimi kmetijskimi rastlinami, razen poljščinami s počasnim spomladanskim razvojem ali – njiva mora biti obdelana prečno na strmino ali – njiva mora biti preko zime prekrita z zeleno odejo. .		50	100	na vodovarstvenih območjih
		11. člen (4) Ob vodotokih je prepovedan vnos gnojil na priobalnih zemljiščih v tlorisni širini, določeni z zakonom, ki	12. Ob vodotokih se ne gnoji v tlorisni širini 5 m od vodotokov 2. reda in 15 m od vodotokov 1. reda.	20 do 20 % pasu	50 20,1 do 80 %	100 več kot 80 % pasu	

			ureja vode.			pasu	
			12. člen (1) Živinska gnojila in bioplinska gnojevka, četudi ta ne vsebuje živinskih gnojil, se morajo skladiščiti v zbiralnikih tekočih živinskih gnojil, na gnojiščih ali v drugih vodotesnih objektih (v nadaljnjem besedilu: skladišča za živinska gnojila). Skladišča za živinska gnojila morajo biti umeščena v prostor ter grajena in upravljana tako, da ne pride do nenadzorovanega iztekanja in onesnaženja vode ali tal. Biti morajo vodotesna, stabilna in odporna proti mehanskim, toplotnim ali kemičnim vplivom. Skladišča za živinska gnojila morajo biti redno vzdrževana. Ob poškodbah je treba živinska gnojila ali bioplinsko gnojevko hitro in varno uporabiti ali skladiščiti drugje tako, da ne pride do onesnaževanja vode ali tal. (2) Pretočni kanali in cevovodi, ki povezujejo hleve in skladišča za živinska gnojila ali skladišča za živinska gnojila med seboj, morajo biti vodotesni, stabilni, nepremični in odporni proti mehanskim, toplotnim ali kemičnim vplivom. Pretočni kanali in cevovodi morajo biti redno vzdrževani. Pri poškodbah kanala ali cevovoda pretakanje tekočih organskih gnojil ni dovoljeno..	13. Po vizualni oceni so skladiščni prostori za živinska gnojila in bioplinsko gnojevko izdelani tako, da je preprečeno izlivanje, izpiranje ali odtekanje izcedkov v površinske ali podzemne vode ali okolje.		50	100

		12. člen (3) Zmogljivost skladišča za živinska gnojila mora biti prilagojena številu in vrsti živali na kmetijskem gospodarstvu in mora zagotavljati skladiščne zmogljivosti za najmanj šestmesečno skladiščenje. Najmanjše potrebne zmogljivosti skladišč za živinska gnojila so določene v preglednici 3 iz Priloge 1 te uredbe. Če kmetijsko gospodarstvo nima dovolj velikega skladišča za živinska gnojila, lahko manjkajoče zmogljivosti najame, kar mora biti izkazano z najemno pogodbo. (4) Če se na kmetijskem gospodarstvu uporabljajo različni načini zbiranja živinskih gnojil, se najmanjše potrebne zmogljivosti skladišč za živinska gnojila, ki so določene v preglednici 3 iz Priloge 1 te uredbe, ustrezno preračunajo. Če se različni načini zbiranja živinskih gnojil uporabljajo za različne vrste ali kategorije rejnih živali, se potrebe po zmogljivostih za gnojevko, gnojnico ali hlevski gnoj računajo za vsako vrsto ali kategorijo živali posebej in se na koncu seštejejo. Če se izločki iste kategorije živali zbirajo na različne načine (npr. gnojevka na hodniku ob krmilni mizi in globoki nastil na ležalnem prostoru), potem	14. Kmetijsko gospodarstvo ima zadostne skladiščne zmogljivosti za živinska gnojila in bioplinško gnojevko. Na kmetijskem gospodarstvu so manjše skladiščne zmogljivosti od predpisanih, ker kmetijsko gospodarstvo živinska gnojila predeluje in jih v različnih oblikah prodaja na trgu, ali ker živinska gnojila odstranjuje po predpisih, ki urejajo ravnanje z odpadki, kar je izkazano s Prilogo 3 Uredbe o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov, z evidenčnimi listi ali drugimi knjigovodskimi listinami, iz katerih je razvidna tudi količina predelanih, prodanih ali drugače odstranjenih živinskih gnojil	20 do 5 % manjša zmogljivost	50 5,1–50 % manjša zmogljivost	100 več kot 50 % manjša zmogljivost
--	--	---	---	---	--	--

			mora kombinacija vseh načinov skladiščenja živinskih gnojil zadostiti potrebnim zmogljivostim iz preglednice 3 iz Priloge 1 te uredbe. (7) Pri reji na globokem nastilu se hlevski gnoj lahko skladišči tudi v hlevu. V tem primeru se zahtevana zmogljivost skladišč za živinska gnojila iz tretjega odstavka tega člena zmanjša za prostornino skladišča v hlevu. (8) Pri reji živali, ki se pasejo osem mesecev ali več, ni treba zagotavljati skladiščnih zmogljivosti, ki jih določa preglednica 3 iz Priloge 1 te uredbe. V tem primeru je treba za vsak mesec bivanja živali v hlevu zagotoviti šestino zmogljivosti, ki so določene v preglednici 3 iz Priloge 1 te uredbe. (9) Skladišče za gnojnico ali gnojevko ni potrebno, če zaradi posebnih načinov reje in skladiščenja gnoja z nastilom gnojevka ali gnojnica ne nastajata. (10) Ne glede na določbe tretjega odstavka tega člena so lahko zmogljivosti skladišč za živinska gnojila tudi manjše, kakor so določene v preglednici 3 iz Priloge 1 te uredbe, če kmetijsko gospodarstvo živinska gnojila predeluje in jih v različnih oblikah prodaja na trgu ali če živinska gnojila odstranjuje po predpisih, ki				
--	--	--	--	--	--	--	--

			urejajo ravnanje z odpadki, kar mora biti izkazano z evidenčnimi listi ali drugimi knjigovodskimi listinami, iz katerih mora biti razvidna tudi količina predelanih, prodanih ali drugače odstranjenih živinskih gnojil. (11) Ne glede na določbe tretjega odstavka tega člena je na območju katastrskih občin iz Priloge 2 te uredbe treba zagotoviti skladiščne zmogljivosti za najmanj štiri mesece, kar pomeni dve tretjini skladiščnih zmogljivosti, kakor so določene v preglednici 3 iz Priloge 1 te uredbe.«. 12.a člen (1) Določbe prejšnjega člena se ne uporabljajo za kmetijska gospodarstva, na katerih skupna letna količina dušika iz živinskih gnojil ne presega 150 kg in na katerih letna količina dušika iz živinskih gnojil, ki ga prispevajo posamezne vrste in kategorije rejnih živali, ne presegajo: – 120 kg dušika pri govedu, drobnici in konjih, – 60 kg dušika pri prašičih in – 20 kg dušika pri perutnini in kuncih. (2) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka mora biti skladiščenje živinskih gnojil			
--	--	--	--	--	--	--

			urejeno tako, da je preprečeno izlivanje, izpiranje ali odtekanje izcedkov gnojnice ali izcedkov hlevskega gnoja v površinske ali podzemne vode ali okolje. (3) Določbe tega člena se ne uporabljajo za načine reje z zbiranjem gnojevke.«.				
--	--	--	---	--	--	--	--

		12. člen (5) Uležan hlevski gnoj se lahko začasno shranjuje na kmetijskem zemljišču v uporabi, vendar ne dlje kakor dva meseca z obvezno menjavo lokacije vsako leto. Začasno shranjevanje uležanega hlevskega gnoja mora biti od tekočih ali stoječih voda oddaljeno najmanj 25 m. (6) Začasno shranjevanje uležanega hlevskega gnoja je prepovedano v razdalji 100 m od objekta za zajem pitne vode, ki je vključen v sistem javne oskrbe s pitno vodo, če za območje okoli tega objekta s posebnimi predpisi ni določen vodovarstveni režim.	15. Uležan hlevski gnoj se začasno shranjuje na GERK-ih, da se vode ne onesnažujejo.		50	100 na vodovarstvenem območju
--	--	--	---	--	----	--

		5. člen (1) Na območju iz 3. člena te uredbe letni vnos dušika iz živinskih gnojil ne sme presegati 170 kg N/ha kmetijskih zemljišč v uporabi na ravni kmetijskega gospodarstva. Za kmetijska gospodarstva, ki premeščajo svoje živali na planine ali skupne pašnike, se količina gnojil med prebivanjem na planinah ali skupnih pašnikih ne upošteva na samem gospodarstvu. 6. člen (1) Kmetijsko gospodarstvo, na katerem nastajajo živinska gnojila v količinah, ki presegajo dovoljeni letni vnos dušika iz prvega odstavka prejšnjega člena, mora zagotoviti: – oddajo presežkov živinskih gnojil drugim uporabnikom kmetijskih zemljišč, – predelavo presežkov živinskih gnojil in njihovo prodajo na trgu v različnih oblikah ali – odstranitev presežkov živinskih gnojil na drug način v skladu s predpisi, ki urejajo ravnanje z odpadki. (2) Količina oddanega, prodanega ali na drug način odstranjenega dušika iz živinskih gnojil se izračuna na	16. Na kmetijskem gospodarstvu letni vnos dušika iz živinskih gnojil ne presega 170 kg N/ha kmetijskih zemljišč v uporabi. Kmetijsko gospodarstvo, na katerem nastajajo živinska gnojila v količinah, ki presegajo dovoljeni letni vnos dušika, ima za oddane, prodane ali na drug način odstranjene viške živinskih gnojil izpolnjen obrazec iz Priloge 3 Uredbe o varstvu voda pred onesnaževanjem iz kmetijskih virov.	20 do 5 % presežka	50 5,1–20 % presežka	100 več kot 20 % presežka
--	--	--	---	----------------------------------	------------------------------------	---

			podlagi vsebnosti dušika v živinskih gnojilih iz preglednice 2 Priloge 1 te uredbe ali na podlagi analize dušika v teh gnojilih. (3) Količina oddanih, prodanih ali na drug način odstranjenih živinskih gnojil mora biti izkazana na obrazcu iz Priloge 3 te uredbe.				
			6.a člen (1) Kmetijsko gospodarstvo, ki uporablja kupljena ali izven lastnega kmetijskega gospodarstva pridobljena živinska ali druga organska gnojila, mora količino kupljenega ali izven lastnega kmetijskega gospodarstva pridobljenega gnojila izkazati na obrazcu iz tretjega odstavka prejšnjega člena.	17. Kmetijsko gospodarstvo, ki uporablja kupljena ali zunaj lastnega kmetijskega gospodarstva pridobljena organska gnojila, ima za nakup ali prejem organskih gnojil izpolnjen obrazec iz Priloge 3, Uredbe o varstvu voda pred onesnaževanjem iz kmetijskih virov.	20		

		13. člen (1) Gnojila je treba uporabljati v skladu s potrebami rastlin. Te se določijo na podlagi pričakovanih pridelkov, tipov tal, razmer v tleh, podnebnih razmer, rabe zemljišč in drugih pridelovalnih razmer. Ob upoštevanju navedenih dejavnikov mejna vrednost vnosa dušika v tla na posamezno enoto rabe kmetijskih zemljišč pri gnojenju posameznih vrst kmetijskih rastlin ne sme presegati mejnih vrednosti, ki so navedene v preglednici 4 iz Priloge 1 te uredbe.	18. Skupni letni vnos dušika pri gnojenju posameznih vrst kmetijskih rastlin ne presega predpisanih mejnih vrednosti, ki so navedene v preglednici 4 iz Priloge 1 Uredbe o varstvu voda pred onesnaževanjem iz kmetijskih virov. Zahteva velja za vse zavezanca za vodenje evidence iz priloge 3 te uredbe.	20	50	100
		13. člen (2) Letni vnos dušika iz organskih gnojil na posamezno enoto rabe kmetijskih zemljišč ne sme presegati 250 kg N/ha.	19. Letni vnos dušika iz organskih gnojil na posamezno enoto rabe kmetijskih zemljišč v uporabi in ekstenzivnih kraških pašnikov ne presega 250 kg N/ha. Zahteva velja za vse zavezanca za vodenje evidence iz priloge 3 te uredbe.	do 5 % presežka	5,1–20 % presežka	več kot 20 % presežka

		13. člen (3) Letni vnos dušika iz živinskih gnojil na posamezno enoto rabe kmetijskih zemljišč se izračuna na podlagi vsebnosti dušika v živinskih gnojilih iz preglednice 2 iz Priloge 1 te uredbe ali na podlagi analize dušika v teh gnojilih. (4) Kmetijsko gospodarstvo, na katerem letni vnos dušika iz živinskih gnojil iz drugega odstavka 5. člena te uredbe presega 350 kg N/leto, hkrati pa letna obremenitev z živinskimi gnojili presega 140 kg N/ha kmetijske zemlje v uporabi, mora voditi podatke o uporabi živinskih gnojil v pisni obliki. Podatki morajo vsebovati seznam enot rabe kmetijskih zemljišč, gnojenih z živinskimi gnojili, ter količino, čas in vrsto uporabljenih gnojil.	20. Kmetijsko gospodarstvo vodi evidenco uporabe živinskih in mineralnih gnojil na obrazcu iz Priloge 3 te uredbe. Vodenje evidence iz Priloge 3 te uredbe je obvezno za vsa kmetijska gospodarstva, na katerih letni vnos dušika iz živinskih gnojil presega 350 kg N/leto, hkrati pa letna obremenitev z živinskimi gnojili presega 140 kg N/ha kmetijskih zemljišč v uporabi in ekstenzivnih kraških pašnikov.	20	50	
		14. člen (1) Mineralna in organska gnojila morajo biti po površini, ki se gnoji, raztrošena enakomerno. Pri prevozu in gnojenju je treba preprečiti nenadzorovano raztrošanje gnojil in gnojenje zunaj predvidenega območja gnojenja. (2) Za gnojenje z mineralnimi gnojili je dovoljeno uporabljati	21. Mineralna in organska gnojila so po površini, ki se gnoji, enakomerno raztrošena. Pri prevozu in gnojenju ni nenadzorovanega raztrosa gnojil in gnojenja zunaj predvidenega območja gnojenja.		50	

			široke trosilnike, metalne trosilnike z vrtečo enojno ali dvojno ploščo (centrifugalni ploščni trosilniki), metalne trosilnike z nihajno cevjo, pnevmatične trosilnike, trosilnike s polžastim transporterjem in naprave za tekoče gnojenje. Za gnojenje s hlevskim gnojem in drugimi netekočimi organskimi gnojili je dovoljeno uporabljati trosilnike s trosilno napravo s horizontalnimi ali vertikalnimi trosilnimi valji, trosilnike s trosilno napravo z vrtečo ploščo in trosilnike z bočno izmetalno napravo. Za gnojenje s tekočimi organskimi gnojili je dovoljeno uporabljati cisterne z razpršilno ploščo, cisterne z razpršilnim topom, cisterne za nanašanje tekočih organskih gnojil v pasovih (vlečene cevi in vlečene sani), cisterne za plitev vnos tekočih organskih gnojil v tla z odprtimi režami ali z zapiranjem rež in cisterne za globok vnos tekočih organskih gnojil v tla. Poleg cistern je dovoljeno za gnojenje s tekočimi organskimi gnojili uporabljati tudi naprave s priključkom na cevi za distribucijo tekočih organskih gnojil. (3) Ne glede na prejšnji odstavek je za gnojenje z mineralnimi organskimi gnojili dovoljen tudi ročni raztros.				
--	--	--	---	--	--	--	--

			(4) Naprave za gnojenje ne smejo imeti poškodovanih tistih delov, ki lahko vplivajo na enakomernost raztrosa, zagotavljati morajo pravilne odmerke in njihovo porazdelitev ter čim manjše izgube pri vnosu.				
--	--	--	--	--	--	--	--

V. Predpisane zahteve ravnanja za ohranjanje habitatov

PREDPIS EU	ZAHEVE zahteve iz predpisov EU, ki se upoštevajo pri navzkrižni skladnosti	DOMAČI PREDPIS predpisi Republike Slovenije, ki povzemajo zahteve iz predpisov EU	IZVAJANJE ZAHEV izvajanje zahtev iz predpisov RS na ravni kmetijskega gospodarstva	ZAHEVE zahteve iz predpisov RS, ki jih mora izpolnjevati zavezanec in jih preverja kontrolor	STOPNJA KRŠITVE kršitve zahtev iz predpisov RS, izražene z oceno		
					L	S	T
Direktiva Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto Živečih Živalskih in rastlinskih vrst (UL L št. 206 z dne 22. 7. 1992, str. 7), zadnjič spremenjena z Direktivo Sveta 2006/105/ES z dne 20. novembra 2006 (UL L št. 363 z dne 20. 12. 2006, str. 368) 6. člen in točka (a) prvega odstavka 13. člena	6. člen 1. Za posebna ohranitvena območja države članice določijo potrebne ohranitvene ukrepe, ki po potrebi vključujejo ustrezne načrte upravljanja, pripravljene posebej za ta območja ali zajete v drugih razvojnih načrtih, ter ustrezne zakonske, upravne ali pogodbene ukrepe, ki ustrezajo ekološkim zahtevam naravnih habitatnih tipov iz Priloge I in vrst iz Priloge II na teh območjih. 2. Države članice storijo vse potrebno, da na posebnih ohranitvenih območjih preprečijo slabšanje stanja naravnih habitatov in habitatov vrst ter vznemirjanje vrst, za katere so bila območja določena, kolikor bi tako vznemirjanje lahko pomembno vplivalo na cilje te direktive. 3. Pri vsakem načrtu ali projektu, ki ni neposredno povezan z upravljanjem območja ali zanj potreben, pa bi sam ali v povezavi z drugimi načrti ali projekti lahko pomembno vplival na območje, je treba opraviti ustrezno presojo njegovih posledic glede na cilje ohranjanja tega območja. Glede na ugotovitve presoje posledic za območje in ob upoštevanju določb odstavka 4 pristojni nacionalni organi soglašajo z načrtom ali projektom šele potem, ko se prepričajo, da ne bo škodoval celovitosti zadevnega območja, in, če je primerno, ko pridobijo mnenje javnosti. 4. Če je treba kljub negativni presoji posledic za območje	Uredba o ekološko pomembnih območjih (Uradni list RS, št. 48/04 in 33/13) Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12 in 33/13)	Na vseh območjih Natura (območja iz Priloge 1 Uredbe o posebnih varstvenih območjih (območja Natura 2000)) z varstvenimi cilji ohraniti sedanji obseg ali povečati obseg trajnih travnikov, kot so določeni v 8. členu te uredbe, ali ohraniti obstoječe razmerje med gozdnimi in travniškimi površinami, ali ohraniti obstoječe ekološke značilnosti ekstenzivno obdelovanih travnišč velja za vse zavezanca iz 3. člena te uredbe, ki imajo v obdelavi (lasti ali najemu) travniške površine, da deleža teh površin ne smejo zmanjšati na račun površin v zaraščanju.	22. Travniške površine so vzdrževane vsaj enkrat letno, najpozneje do 15. 10. tekočega leta.	20		
			Na vseh območjih Natura z varstvenim ciljem ohraniti sedanji delež ekstenzivnih sadovnjakov velja za vse zavezanca iz 3. člena te uredbe, ki imajo v obdelavi (lasti ali najemu) take sadovnjake, da se površine ne smejo zmanjšati na račun površin v zaraščanju.	23. Zatravljena površina ekstenzivnih sadovnjakov je vzdrževana vsaj enkrat letno, najpozneje do 15. 10. tekočega leta.	20		

	izvesti načrt ali projekt iz nujnih razlogov prevladujočega javnega interesa, vključno tistih socialne ali gospodarske narave, in ni drugih ustreznih rešitev, država članica izvede vse izravnalne ukrepe, potrebne za zagotovitev varstva celovite usklajenosti Nature 2000. O sprejetih izravnalnih ukrepih obvesti Komisijo. Če je zadevno območje območje s prednostnim naravnim habitatnim tipom in/ali prednostno vrsto, se lahko upoštevajo le razlogi, povezani z zdravjem ljudi, ali javno varnostjo, ali koristnimi posledicami bistvenega pomena za okolje ali drugimi, po predhodnem mnenju Komisije nujnimi razlogi prevladujočega javnega interesa. 13. člen 1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, da vzpostavijo sistem strogega varstva rastlinskih vrst iz Priloge IV(b), ki prepoveduje naslednje: (a) namerno trganje, zbiranje, rezanje, ruvanje ali uničevanje teh rastlin v naravi na njihovem naravnem območju razširjenosti; (b) posedovanje, prevoz in prodajo ali izmenjavo osebkov teh vrst, vzetih iz narave, in njihovo ponujanje za prodajo ali izmenjavo, razen za osebkke, ki so bili zakonito vzeti iz narave pred začetkom izvajanja te direktive. 2. Prepovedi iz odstavka 1(a) in (b) se uporabljajo za vse razvojne oblike rastlin, za katere velja ta člen.		Na vseh območjih Natura obrezovanje in redčenje mejic nista dovoljeni od obdobja olistanja mejice do 30. septembra, razen na Primorskem, kjer nista dovoljeni od 15. marca do 30. septembra.	24. Obrezovanje in redčenje samo v dovoljenem času.		50	
--	---	--	---	--	--	----	--

PODROČJE B: Varovanje zdravja ljudi in živali

VI. Predpisane zahteve ravnanja za identifikacijo in registracijo prašičev

PREDPIS EU	ZAHTEVE zahteve iz predpisov EU, ki se upoštevajo pri navzkrižni skladnosti	DOMAČI PREDPIS predpisi Republike Slovenije, ki povzemajo zahteve iz predpisov EU	IZVAJANJE ZAHTEV izvajanje zahtev iz predpisov RS na ravni kmetijskega gospodarstva	ZAHTEVE zahteve iz predpisov RS, ki jih mora izpolnjevati zavezanec in jih preverja kontrolor	STOPNJA KRŠITVE kršitve zahtev iz predpisov RS, izražene z oceno		
					L	S	T
Direktiva Sveta 2008/71/ES z dne 15. julija 2008 o identifikaciji in registraciji prašičev (UL L št. 213 z dne 8. 8. 2008, str. 31) 3., 4. in 5. člen	Evidenca imetnikov rejnih živali (EIRŽ) Označitev živali Vodenje registra prašičev (v nadaljnjem besedilu: RPG) na gospodarstvu	Pravilnik o identifikaciji in registraciji prašičev (Uradni list RS, št. 4/11)	1. V evidenco imetnikov rejnih živali (EIRŽ) morajo biti vpisana vsa gospodarstva, na katerih se redijo prašiči, in vsi imetniki prašičev. Gospodarstva, na katerih se naenkrat redi največ en prašič za lastno domačo uporabo in se žival z njih ne premika, se v EIRŽ vpišejo na podlagi prijave premika živali na to gospodarstvo. 2. Živali je treba označiti čim prej po rojstvu, vendar najpozneje pred premikom z rojstnega na drugo gospodarstvo. 3. Živali se označujejo z namestitvijo ušesne znamke v desno uho, lahko tudi s tetoviranjem v desno uho ali na desno stran hrbta tik za plečatom. 4. Če se označitev pri živalih izgubi ali postane nečitljiva, se žival na gospodarstvu, na katerem je bilo to opaženo, nemudoma označi na novo. Uporabi se identifikacijska oznaka, ki se uporablja na gospodarstvu, na katerem se žival označuje. 5. Vsak imetnik prašičev, razen prevoznikov, mora sproti dopolnjevati RPG.	25. Imetnik je vpisan v EIRŽ kot imetnik prašičev. 26. <i>Označitev živali</i> (v skupno število živali se štejejo samo tiste, ki morajo biti označene v skladu s predpisi – in sicer najpozneje, preden zapustijo gospodarstvo).	10 od vključno 80, a manj kot 100 % označenih živali 20 od vključno 50, a manj kot 80 % označenih živali	50 50 manj kot 50 % označen ih živali	

			6. Iz RPG morajo biti razvidni trenutni stalež živali, kronološko vodeni zapisi o prihodih živali na gospodarstvo in odhodih z njega ter o ponovnih označitvah živali. 7. Vse spremembe morajo biti redno vpisane v CRPŠ, najpozneje v sedmih dneh. 8. Vsak imetnik prašičev mora v CRPŠ sporočati podatke o odhodih živali z gospodarstva in prihodih nanj najpozneje v sedmih dneh po premiku živali. 9. Žival mora v Republiki Sloveniji spremljati dokument (spremni list) z izpolnjenimi obveznimi podatki. 10. Dokument napiše in s podpisom potrdi imetnik, ki žival oddaja.	27. Register prašičev na RPG. 28. Premiki se sporočajo v CRPŠ, kot je predpisano (najvišje število zamujenih dni priglasitve premika med vsemi premiki na gospodarstvu v obdobju, določenem s predpisom, ki ureja izvedbo ukrepov kmetijske politike).	20 se ne vodi ažurno in v skladu s predpis (MK) do 21 dni 20 22 dni ali več	50 se ne vodi	
	Sporočanje premikov prašičev						
	Spremni identifikacijski dokument						

VII. Predpisane zahteve ravnanja za identifikacijo in registracijo govedi

PREDPIS EU	ZAHEVE zahteve iz predpisov EU, ki se upoštevajo pri navzkrižni skladnosti	DOMAČI PREDPIS predpisi Republike Slovenije, ki povzemajo zahteve iz predpisov EU	IZVAJANJE ZAHEV izvajanje zahtev iz predpisov RS na ravni kmetijskega gospodarstva	ZAHEVE zahteve iz predpisov RS, ki jih mora izpolnjevati zavezanec in jih preverja kontrolor	STOPNJA KRŠITVE kršitve zahtev iz predpisov RS, izražene z oceno		
					L	S	T
UREDBA (ES) št. 1760/2000 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA z dne 17. julija 2000 o uvedbi sistema za identifikacijo in registracijo govedi ter o označevanju govejega mesa in proizvodov iz govejega mesa in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 820/97 z dne 17. julija (UL L št. 204 z dne 11. 8. 2000, str. 1), zadnjič spremenjena z Uredbo Sveta (ES) št. 1791/2006 z dne 20. novembra 2006 (UL L št. 363 z dne 20. 12. 2006, str. 1) 4. in 7. člen	Označitev govedi Registracija govedi Označitev in registracija goveda, ki prihaja na območje Republike Slovenije iz držav članic Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: EU) Označitev in registracija uvoženega goveda Potni list	Pravilnik o identifikaciji in registraciji goved (Uradni list RS, št. 16/03 in 45/08 – ZKme-1)	1. Govedo mora biti označeno čim prej po rojstvu oziroma preden se premakne drugam, najpozneje pa do starosti 20 dni. 2. Če se ušesna znamka izgubi, močno poškoduje ali postane nečitljiva, jo mora imetnik čim prej, najpozneje pa v štirih tednih od dneva, ko to opazi, nadomestiti z njenim dvojnikom. Identifikacijska številka živali mora biti ista kakor na izvorniku. 3. Ob označitvi govedi, rojenih v Republiki Sloveniji, mora njihov imetnik poskrbeti tudi za njihovo registracijo, kar mora storiti v roku, določenem za sporočanje podatkov v centralni register govedi (v nadaljnjem besedilu: CRG). 4. Govedo, ki prihaja v Republiko Slovenijo iz držav članic EU, mora biti označeno, spremljati pa ga mora potni list, izdan v državi, iz katere prihaja. Iz spremljajoče dokumentacije mora biti razviden tudi datum njegovega prihoda v Republiko Slovenijo. 5. Uvoženo govedo, ki ne prihaja iz držav članic EU, dobi novo oznako, razen če je namenjeno za zakol in je zaklano v 20 dneh po opravljenih	<i>29. Označitev govedi</i> (v skupno število živali na gospodarstvu se štejejo samo tiste, ki so starejše od 20 dni).	10 od vključno 80, a manj kot 100 % označenih živali 20 od vključno 50, a manj kot 80 % označenih živali	50 manj kot 50 % označenih živali	

			zdravstvenih pregledih v karanteni. 6. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo) izda potni list na podlagi registracije govedi v CRG. 7. Imetnik goveda hrani potni list na gospodarstvu, na katerem je govedo. 8. Potni list mora spremljati govedo pri vsakem premiku. 9. Vsak naslednji imetnik goveda mora v potni list takoj po prejemu vpisati podatke o svojem gospodarstvu in datum prejema goveda ter se podpisati. 10. Če imetnik goveda izgubi potni list, mora najpozneje v sedmih dneh od dne, ko je izgubo opazil, zaprositi za dvojni potnega lista. 11. Potni list mora biti vrnjen ministrstvu v sedmih dneh od dneva izvoza, zakola, pogina, kraje ali izgube goveda. 12. Imetnik goveda sme na gospodarstvo ali z njega sprejeti ali premakniti le označeno govedo, ki ga spremlja veljavni potni list.	30. <i>Potni listi za govedo</i> (v skupno število živali se štejejo samo tiste, ki morajo imeti predpisan potni list).	10 od vključno 80, a manj kot 100 % živali ima potni list 20 od vključno 50, a manj kot 80 % živali ima potni list	50 manj kot 50 % živali ima potni list	
Izguba potnega lista							
Premiki govedi				31. <i>Pravočasnost označitve ter priglasitve označitve in premikov govedi</i> (najvišje mogoče število zamujenih dni označitve ali priglasitve označitve ali premikov v CRG na žival na gospodarstvu v obdobju, določenem s predpisom, ki ureja izvedbo ukrepov kmetijske politike).	(MK) do 14 dni 10 od 15 do 42 dni 20 od 43 do 90 dni ali en premik, ki je evidentiran kot nepravilnost	50 nad 90 dni ali 2 oziroma več premikov, ki so evidentirani kot nepravilnost	
Register govedi na gospodarstvu (v nadaljnjem besedilu: RGG)							
Roki za sporočanje podatkov o kotitvah, poginih in premikih goveda							

			13. Vsak imetnik govedi, razen prevoznika, mora sproti dopolnjevati RGG. 14. RGG mora imetnik hraniti tam, kjer je govedo oziroma tako, da je praktično dostopen. 15. Roki za sporočanje in vpis podatkov v CRG je 7 (sedem) dni od dogodka oziroma pred premikom govedi drugam.	32. Register govedi na gospodarstvu (RGG).	20 se ne vodi sproti in v skladu s predpisi	50 se ne vodi	
--	--	--	---	---	---	-----------------------------	--

PREDPIS EU	ZAhteVE zahteve iz predpisov EU, ki se upoštevajo pri navzkrižni skladnosti	DOMAČI PREDPIS predpisi Republike Slovenije, ki povzemajo zahteve iz predpisov EU	IZVAJANJE ZAHTEV izvajanje zahtev iz predpisov RS na ravni kmetijskega gospodarstva	ZAhteVE zahteve iz predpisov RS, ki jih mora izpolnjevati zavezanec in jih preverja kontrolor	STOPNJA KRŠITVE kršitve zahtev iz predpisov RS, izražene z oceno				
					L	S	T		
Uredba Sveta (ES) št. 21/2004 z dne 17. decembra 2003 o uvedbi sistema za identifikacijo in registracijo ovc in koz ter o spremembi Uredbe (ES) 1782/2003 in direktiv 92/102/EGS in 64/432/EGS (UL L št. 5 z dne 9. 1. 2004, str. 8), zadnjič spremenjena z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) št. 45/2012 z dne 19. januarja 2012 (UL L št. 17 z dne 20. 1. 2012, str. 1)	Evidenca imetnikov rejnih živali (EIRŽ)	Pravilnik o identifikaciji in registraciji drobnice (Uradni list RS, št. 75/10)	1 V evidenco imetnikov rejnih živali morajo biti vpisani vsi imetniki drobnice in vsa gospodarstva, na katerih so živali. 2 Žival je treba označiti čim prej po rojstvu, najpozneje do starosti šestih mesecev. 3 Živali, ki se redijo v ekstenzivnih razmerah oziroma na prostem, se lahko označijo najpozneje do starosti devetih mesecev. 4 Jagnjeta oziroma kozličke, namenjene za zakol pred dvanajstim mesecem in niso namenjeni trgovanju na ozemlju EU ali izvozu v tretje države, se lahko označuje z eno ušesno znamko, na kateri je skupna identifikacijska oznaka. 5 Če žival ušesno znamko izgubi ali ta postane nečitljiva, mora imetnik drobnice ušesno znamko čim prej, najpozneje pa v štirih tednih od dneva, ko to opazi, nadomestiti z dvojnikom ušesne znamke. Imetnik mora najpozneje v sedmih dneh od dneva, ko to opazi, naročiti dvojnik ušesne znamke in ga vstaviti v uho takoj oziroma najpozneje v sedmih dneh od	33. Imetnik je vpisan v EIRŽ kot imetnik drobnice.		50			
	Označitev živali			34. Označitev živali	10	50			
	Register drobnice na gospodarstvu			(v skupno število živali se štejejo samo tiste, ki morajo biti označene v skladu s predpisi).	od vključno 80, a manj kot 100 % označenih živali	manj kot 50 % označenih živali			
					20	od vključno 50, a manj kot 80 % označenih živali			

3., 4. in 5. člen	Sporočanje premikov živali		dneva prejema dvojnika ušesne znamke. Izgubljena ušesna znamka se lahko, pod pogojem, da sledljivost ni ogrožena, nadomesti tudi z novim parom ušesnih znamk, na katerih je odtisnjena druga identifikacijska številka. Preostalo staro znamko mora v tem primeru imetnik odstraniti iz ušesa. 6 Vsak imetnik drobnice, razen prevoznika, mora voditi register drobnice na gospodarstvu (v nadaljevanju RDG), v katerega mora vpisovati podatke najpozneje v sedmih dneh po dogodku. 7 Vsak imetnik drobnice mora v centralni register drobnice (v nadaljevanju CRD) sporočiti podatke o premikih živali na obrazcih (spremni list) v sedmih dneh po premiku. 8 Žival mora pri premikih z enega na drugo gospodarstvo spremljati spremni list, ki ga napiše in s podpisom potrdi imetnik, ki oddaja žival. 9 Prejemnik živali mora hraniti spremni list še najmanj tri leta po prejemu živali. 10 Vsak imetnik drobnice mora enkrat letno v CRD sporočiti podatke o staležu na svojem gospodarstvu.	35. Register drobnice na gospodarstvu.	20	50
	Sporočanje staleža živali			36. Premiki se sporočajo za CRD, kot je predpisano (maksimalno število zamujenih dni priglasitve premika med vsemi premiki na gospodarstvu v obdobju, določenem s predpisom, ki ureja izvedbo ukrepov kmetijske politike).	se ne vodi ažurno in v skladu s predpisi (MK) do 21 dni 20 22 dni ali več	se ne vodi

IX. Predpisane zahteve ravnanja za fitofarmacevtska sredstva

PREDPIS EU	ZAHETEVE zahteve iz predpisov EU, ki se upoštevajo pri navzkrižni skladnosti	DOMAČI PREDPIS predpisi Republike Slovenije, ki povzemajo zahteve iz predpisov EU	IZVAJANJE ZAHETEV izvajanje zahtev iz predpisov RS na ravni kmetijskega gospodarstva	ZAHETEVE zahteve iz predpisov RS, ki jih mora izpolnjevati zavezanec in jih preverja kontrolor	STOPNJA KRŠITVE kršitve zahtev iz predpisov RS, izražene z oceno		
					L	S	T
Uredba (ES) št. 1107/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o dajanju fitofarmacevtskih sredstev v promet in razveljavitvi direktiv Sveta 79/117/EGS in 91/414/EGS (UL L št. 309 z dne 24. 11. 2009, str. 1), zadnjič spremenjena z Uredbo Sveta (EU) št 518/2013 z dne 13. maja 2013 o prilagoditvi Uredbe (ES) št. 1107/2009 Evropskega parlamenta in Sveta zaradi pristopa Republike Hrvaške (UL L 158, 10.6.2013, str. 72) 55. člen (prvi in drugi stavek)	Člen 55 Fitofarmacevtska sredstva se pravilno uporabljajo. Pravilna uporaba vključuje uporabo načel dobre prakse varstva rastlin in skladnost s pogoji iz člena 31, ki so navedeni na etiketi.	Zakon o fitofarmacevtskih sredstvih (Uradni list RS, št. 83/12) Pravilnik o dolžnostih uporabnikov fitofarmacevtskih sredstev (Uradni list RS, št. 62/03, 5/07, 30/09 in 83/12 – ZFFS-1)	Fitofarmacevtskih sredstev, ki niso registrirana v RS, ni dovoljeno uporabljati.	37. Uporaba samo registriranih fitofarmacevtskih sredstev ali sredstev, za katera je bilo izdano izjemno dovoljenje, dovoljenje za razširitev uporabe v RS ali dovoljenje za promet identičnih FFS iz drugih držav članic EU.			100
			FFS se morajo pravilno uporabljati v skladu z navodilom za uporabo in navedbo na etiketi s spoštovanjem načel dobre kmetijske prakse varstva rastlin v skladu s Pravilnikom o dolžnostih uporabnikov fitofarmacevtskih sredstev.	38. Registrirana fitofarmacevtska sredstva je treba pravilno uporabljati v skladu z navodilom za uporabo, navedbo na etiketi ali s podatki v dovoljenju za uporabo. 39. Fitofarmacevtsko sredstvo je shranjeno v izvorni embalaži, ločeno od živil in drugih predmetov splošne rabe, zunaj dosega otrok, pri ustrezni temperaturi, vlagi in svetlobi v skladu z navedbami v navodilu proizvajalca. 40. Izvajalec varstva rastlin na kmetijskem gospodarstvu ima veljavno potrdilo o pridobitvi znanja iz fitomedicine. 41. Za varstvo rastlin se uporabljajo samo redno pregledane naprave, ki imajo znak o rednem pregledu.		50	

				42. Med cvetenjem gojenih rastlin se ne uporabljajo sistemska, čebelam nevarna FFS, kontaktna, čebelam nevarna FFS pa se uporabljajo samo ponoči dve uri po sončnem zahodu do dve uri pred sončnim vzhodom. 43. Na parcelah v bližini voda se upošteva varovalni pas v skladu z navodili za uporabo in navedbami na etiketi. Na priobalnih zemljiščih v tlorisni širini 15 m od meje brega voda 1. reda in 5 m od voda 2. reda se fitofarmacevtska sredstva ne uporabljajo. 44. Na kmetijskem gospodarstvu se vodijo evidence o uporabi FFS na prostem in v zavarovanih prostorih ter o uporabi obdelanega semena po GERK-PID-u in kulturah (v skladu s priložo I Pravilnika o dolžnostih uporabnikov FFS). Evidence se hranijo najmanj pet let.			
--	--	--	--	---	--	--	--

X. Predpisane zahteve ravnanja za zdravstveno varstvo ljudi in živali

Za te predpisane zahteve ravnanja se uporablja ta opredelitev:

- *promet* je komercialni premik živali in živalskih proizvodov, ki niso namenjeni prehrani ljudi, živalskih proizvodov, krme in nekaterih sestavin za prodajo, vključno s ponujanjem za prodajo ali vsemi drugimi oblikami prenosa, brezplačno ali za plačilo, pa tudi prodaja, distribucija in druge oblike njihovega prenosa v EU.

PREDPIS EU	ZAHTEVE zahteve iz predpisov EU, ki se upoštevajo pri navzkrižni skladnosti	DOMAČI PREDPIS predpisi Republike Slovenije, ki povzemajo zahteve iz predpisov EU	IZVAJANJE ZAHTEV izvajanje zahtev iz predpisov RS na ravni kmetijskega gospodarstva	ZAHTEVE zahteve iz predpisov RS, ki jih mora izpolnjevati zavezanec in jih preverja kontrolor	STOPNJA KRŠITVE kršitve zahtev iz predpisov RS, izražene z oceno		
					L	S	T
Direktiva Sveta 96/22/ES z dne 29. aprila 1996 o prepovedi uporabe v živinoreji določenih snovi, ki imajo hormonalno ali tirostatično delovanje, in beta-agonistov ter o razveljavitvi direktiv 81/602/EGS, 88/146/EGS in 88/299/EGS (UL L št. 125 z dne 23. 5. 1996, str. 3), zadnjič spremenjena z Direktivo 2008/97/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 (UL L št. 318 z dne 28. 11. 2008, str. 9) točke (a), (b), (d) in (e) 3. člena ter 4., 5. in 7. člen	3. člen Države članice prepovejo, za snovi iz Priloge II, in začasno prepovejo, za snovi iz Priloge III: (a) dajanje navedenih snovi farmskim živalim in živalim iz ribogojstva, po kakršnih koli metodah; (b) – rejo, razen pod uradnim nadzorom, živali iz točke (a) na gospodarstvu in – dajanje na trg ali v zakol za prehrano ljudi farmskih živali, ki vsebujejo snovi iz Priloge II in Priloge III ali v katerih je bila ugotovljena prisotnost navedenih snovi, razen če je mogoče dokazati, da so bile zadevne živali zdravljene v skladu s členi 4, 5 ali 5a; (c) dajanje na trg za prehrano ljudi živali iz ribogojstva, katerim so bile dane zgoraj navedene snovi, in predelanih izdelkov, pridobljenih iz navedenih živali; (d) dajanje na trg mesa živali iz točke (b); (e) predelavo mesa iz točke (d). Priloga II: Seznam prepovedanih snovi: Seznam A: – tireostatske snovi – stilbeni, derivati stilbenov, njihove soli in estri Seznam B: – estradiol 17β in njegovi estrom podobni derivati – beta-agonisti Priloga III: Seznam začasno prepovedanih snovi, dokler Komisija EU ne določi drugače: – snovi z estrogenim (razen estradiol 17β in njegovi estrom podobni derivati), androgenim ali	Pravilnik o prepovedi uporabe določenih snovi s hormonskim ali tireostatskim delovanjem in beta-agonistov v živinoreji (Uradni list RS, št. 4/09)	Imetniki živali ne smejo uporabljati snovi in pripravkov, ki vsebujejo snovi iz prilog 1 in 2 pravilnika. Imetniki živali ne smejo dati v promet za prehrano ljudi akvakultur, živali ali izdelkov iz njih, če so bili obdelani s snovmi iz prilog 1 ali priloge 2 pravilnika. Prepovedan je promet z akvakulturami in mesom ter predelava mesa živali, če so bile obdelane s snovmi iz priloge 1 ali priloge 2 pravilnika. Samo veterinar sme živalim na kmetiji za terapevtske namene dajati testosteron in	45. Upoštevana je prepoved uporabe prepovedanih snovi pri farmskih živalih ali akvakulturah. 46. Živali, ki so bile obdelane s prepovedanimi snovmi, se ne dajejo v promet za prehrano ljudi. 47. Akvakulture ali meso živali, ki je bilo obdelano s prepovedanimi snovmi, se ne daje v promet in ne predeluje. 48. Samo veterinar daje preparate, ki vsebujejo testosteron in progesteron ter	20	100	100
					50		

	gestagenim delovanjem. 4. člen Ne glede na člena 2 in 3 smejo države članice dovoliti: dajanje živalim na kmetiji, za terapevtske namene, testosterona in progesterona ter derivatov, ki po absorpciji na mestu uporabe hitro razpadejo v izhodne (starševske) komponente. Zdravila za uporabo v veterinarski medicini, ki se uporabljajo za zdravljenje, morajo biti v skladu z zahtevami v prometu, predpisanimi v Direktivi 81/851/EGS, in jih lahko da samo veterinar, z injekcijo ali v obliki nožničnih spiral pri zdravljenju disfunkcije jajčnikov, ni pa dovoljeno dajanje zdravil v obliki podkožnih vstavkov živalim na kmetiji, ki so bile nedvoumno identificirane. Zdravljenje identificiranih živali mora evidentirati odgovorni veterinar. Zabeležiti mora vsaj naslednje podatke v registru, ki je lahko register, predpisan v Direktivi 81/851/EGS: – način zdravljenja, – vrsto zdravila za uporabo v veterinarski medicini, ki ima dovoljenje za promet, ki je bilo uporabljeno, – datum zdravljenja, – identiteto zdravljenih živali. Register mora biti na voljo pristojnemu organu, če ga ta zahteva. 2. Za terapevtske namene dajanje zdravil za uporabo v veterinarski medicini z dovoljenjem za promet, ki vsebujejo: i) alil trenbolon, ki se daje oralno, ali beta-agoniste, kopitarjem in hišnim ljubljencem – če se uporabljajo v skladu z navodili proizvajalca; ii) beta-agoniste v obliki injekcije za sprožanje		progesteron ter derivate, ki po absorpciji na kraju uporabe hitro razpadejo v izhodne (starševske) sestavine. Zdravila, ki vsebujejo aliltrenbolon ali betaagoniste, sme dajati kopitarjem in hišnim ljubljencem le veterinar ali oseba z neposredno odgovornostjo veterinarja. Imetniki živali ne smejo imeti zdravil za uporabo v veterinarski medicini z vsebnostjo betaagonistov, ki se lahko uporabijo za indukcijo tokolize.	derivate.			
--	--	--	---	------------------	--	--	--

	tokolize pri kravah, ki se telijo. Take snovi mora dajati veterinar, ali, pri zdravljenju za uporabo v veterinarski medicini, navedenih pod (i), na njegovo neposredno odgovornost; zdravljenje mora evidentirati odgovorni veterinar, ki mora zabeležiti vsaj podatke iz točke 1. Kmetom je prepovedano posedovanje zdravil za uporabo v veterinarski medicini, ki vsebujejo beta-agoniste, ki se lahko uporabljajo za indukcijo pri zdravljenju tokolize. Vendar pa je brez poseganja v določbe prvega pododstavka točke 2(ii) prepovedano zdravljenje živali za proizvodnjo, vključno s plemenskimi živalmi, ki se ne uporabljajo več za razplod. 5. člen Ne glede na člen 3(a) in brez vpliva na člen 2 lahko države članice dovolijo dajanje farmskim živalim, za zootehnično uporabo, zdravil za uporabo v veterinarski medicini z estrogenim (razen estradiola 17β in njegovih estrom podobnih derivatov), androgenim ali gestagenim delovanjem, ki so dovoljena v skladu z Direktivo 2001/82/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. novembra 2001 o kodeksu Skupnosti v zvezi z zdravili za uporabo v veterinarski medicini¹. Vendar pa lahko države članice dovolijo, da sinhronizacijo estrusa in pripravo darovalk in prejemnic za presajanje zarodka ne opravi veterinar sam, temveč da se to opravi na njegovo odgovornost.		Veterinar sme za zootehnično uporabo pri farmskih živalih dajati zdravila z estrogenim (razen estradiola 17β in njegovih estrom podobnih derivatov), androgenim ali gestagenim učinkovanjem, če imajo dovoljenje za promet in če so živali jasno označene. Za sinhronizacijo estrusa in pripravo živali darovalk in prejemnic za presaditev zarodkov lahko zdravila daje tudi druga oseba, za katero je neposredno odgovoren veterinar. Veterinar sme v zvezi z akvakulturo dajati mladim ribam v prvih treh mesecih življenja zaradi spremembe spola zdravila za uporabo v veterinarski medicini z androgenim delovanjem, če imajo dovoljenje za promet Zootehnična uporaba zdravil z estrogenim (razen estradiol 17 β in njegove estrom podobne derivate), androgenim ali gestagenim učinkovanjem je prepovedana pri proizvodnih živalih, vključno s plemenskimi živalmi med pitanjem proti koncu razplodnega obdobja. Veterinar sme za zdravljenje farmskih živali ob maceraciji ali mumifikaciji plodu pri govedu ali za zdravljenje piometre pri govedu dati zdravila za uporabo v veterinarski medicini, ki vsebujejo estradiol 17 β ali njegove estrom podobne derivate v skladu z Direktivo 2001/82/ES. Veterinar sme za indukcijo estrusa pri govedu, konjih, ovcah ali kozah dati zdravila za uporabo v veterinarski medicini, ki vsebujejo estradiol 17 β ali njegove estrom podobne derivate, vendar najpozneje do 14. oktobra 2006 in v skladu z Direktivo 2001/82/ES. Imetniki živali ne smejo imeti zdravil za uporabo v veterinarski medicini, ki vsebujejo estradiol 17 β ali njegove	49. Le veterinar ali oseba z neposredno odgovornostjo veterinarja daje konjem oralna zdravila, ki vsebujejo alil trenbolon ali beteagoniste. 50. Nima zdravil, ki vsebujejo betaagoniste, ki se lahko uporabijo za indukcijo tokolize. 51. Imetnik živali daje snovi za sinhronizacijo estrusa in pripravo živali darovalk in prejemnic za presaditev zarodkov samo z neposrednim dovoljenjem veterinarja. 52. Imetnik živali nima zdravil za uporabo v veterinarski medicini, ki vsebujejo	50	50	50
--	--	--	--	---	----	----	----

	Pri vodnih živalih je dovoljeno, da se za spremembo spola mladim ribam v prvih treh mesecih življenja dajejo zdravila za uporabo v veterinarski medicini, ki imajo androgeno delovanje in ki imajo dovoljenje za promet v skladu z določbami direktiv 81/851/EGS in 81/852/EGS. V primerih, predvidenih v tem členu, veterinar napiše recept za enkratno uporabo, v katerem opredeli zdravljenje oz. ukrepe in količino potrebnega proizvoda ter evidentira predpisane proizvode. Vendar pa so prepovedani zootehnični ukrepi pri živalih za proizvodnjo, in tudi v času pitanja pri plemenskih živalih, ki se ne uporabljajo več za razplod. 7. člen 1. Za namene trgovine lahko države članice dovolijo dajanje na trg živali, namenjenih za pleme, in plemenskih živali proti koncu njihovega razplodnega obdobja življenja, ki so bile v navedenem obdobju zdravljene v skladu s členi 4, 5 ali 5a, in lahko dovolijo tudi za Skupnost veljavno označevanje zdravstvene ustreznosti mesa, pridobljenega od takih živali, če so izpolnjeni pogoji, predpisani v členih 4, 5 ali 5a, in je bila upoštevana karenc, določena v dovoljenju za promet z zdravilom. Vendar pa je dovoljena trgovina z dragocenimi konji in zlasti dirkalnimi in tekmovalnimi konji,		estrom podobne derivate. Z živalmi, namenjenimi za pleme, in plemenskimi živalmi proti koncu njihovega razplodnega obdobja življenja je promet dovoljen, če so bili upoštevani prej naštet pogoji. Meso teh živali lahko dobi veterinarsko oznako, če so izpolnjeni pogoji iz 4., 5. ali 6. člena pravilnika, upoštevana pa mora biti karenc, določena v dovoljenju za promet z zdravilom. Promet z dragocenimi konji ter posebno dirkalnimi in tekmovalnimi konji, cirkuškimi konji ali s konji, namenjenimi za razplod ali razstave, vključno z registriranimi kopitarji, ki jim je bilo dano zdravilo za uporabo v veterinarski medicini z vsebnostjo aliltrenbolona ali betaagonistov v skladu in za namene iz 4. člena tega pravilnika, je dovoljen tudi pred potekom karence, vendar mora biti dokazano, da so izpolnjeni vsi pogoji za dajanje v promet in da sta v veterinarskem spričevalu ali potnem listu, če vsebuje veterinarsko spričevalo, ki spremlja te živali, navedena datum in vrsta zdravljenja. Meso in izdelki živali, ki jim je bila dana snov z estrogenim, androgenim ali gestagenim učinkom ali so jim bili dani betaagonisti v skladu s tem pravilnikom, se ne smejo dajati v promet za prehrano	estradiol 17 β ali njegove estrom podobne derivate. 53. Imetnik živali ne daje živali, namenjene za pleme, in plemenskih živali, ki jim je veterinar dajal snovi s hormonskim ali tireostatskim delovanjem in betaagoniste, v promet za prehrano ljudi pred potekom karence. 54. Imetnik živali skrbi, da dragocene konje ter dirkalne in tekmovalne konje ali konje, namenjene za razplod ali razstave, vključno z registriranimi kopitarji, ki jim je bilo dano zdravilo za uporabo v veterinarski medicini z vsebnostjo aliltrenbolona ali betaagonistov, spremlja veterinarsko spričevalo ali potni list s podatki o zdravljenju. 55. Meso in izdelki živali, ki so jim bile dane snovi z estrogenim, androgenim ali gestagenim učinkom ali betaagonisti, se ne dajejo v promet za prehrano ljudi,		50 50	100
--	---	--	---	--	--	---------------------	------------

	cirkuškimi konji in konji za vzrejo ali za razstave, vključno z registriranimi kopitarji, ki so jim bila za namene iz člena 4 dana zdravila za uporabo v veterinarski medicini, ki vsebujejo alil trenbolon ali beta-agoniste, še pred koncem karence zdravil za uporabo v veterinarski medicini, če so izpolnjeni pogoji, ki urejajo uporabo zdravil, in če sta na potrdilu o zdravstvenem stanju ali na potnem listu, ki spremlja živali, napisana vrsta in datum zdravljenja. 2. Meso ali proizvodi živali, ki so jim bile dane snovi z estrogenim, androgenim ali gestagenim delovanjem ali beta-agonisti, v skladu s farmakopejskimi določbami te direktive, ne smejo biti dani v prodajo na trg za prehrano ljudi, razen če so živali dobivale zdravila za uporabo v veterinarski medicini, ki izpolnjujejo zahteve člena 6, in če je bila pred zakolom živali upoštevana predpisana karenca.		ljudi, razen če je bilo živalim dano zdravilo za uporabo v veterinarski medicini, ki ima dovoljenje za promet, in če je upoštevana karenca, preden so bile zaklane.	razen če je živali zdravil veterinar in je upoštevana karenca, preden so bile zaklane.			
--	---	--	--	---	--	--	--

XI. Predpisane zahteve ravnanja za varno hrano in krmo

Za te predpisane zahteve ravnanja se uporablja ta opredelitev:

- primarna proizvodnja – pridelava kmetijskih pridelkov in krme
- tržni pridelovalci – vsi pridelovalci kmetijski pridelkov ali krme, ki jih prodajajo kot hrano ali krmo končnim potrošnikom na lokalnih trgih

PREDPIS EU	ZAHTEVE zahteve iz predpisov EU, ki se upoštevajo pri navzkrižni skladnosti	DOMAČI PREDPIS predpisi Republike Slovenije, ki povzemajo zahteve iz predpisov EU	IZVAJANJE ZAHTEV izvajanje zahtev iz predpisov RS na ravni kmetijskega gospodarstva	ZAHTEVE zahteve iz predpisov RS, ki jih mora izpolnjevati zavezanec in jih preverja kontrolor	STOPNJA KRŠITVE kršitve zahtev iz predpisov RS, izražene z oceno		
					L	S	T
Uredba (ES) št. 178/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. januarja 2002 o določitvi splošnih načel in zahtevah živilske zakonodaje, ustanovitvi Evropske agencije za varnost hrane in postopkih, ki zadevajo varnost hrane (UL L št. 31 z dne 1. 2. 2002, str. 1), zadnjič spremenjena z Uredbo (ES) št. 596/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18.	14. člen Zahteve glede varnosti živil Živila, ki niso varna, se ne smejo dajati v promet.	Uredba o izvajanju delov določenih uredb Skupnosti glede uradnega nadzora in obveznosti nosilcev dejavnosti v primarni proizvodnji živil in krme (Uradni list RS, št. 120/05)	ŽIVILA Zahteve se preverjajo v celotni primarni proizvodnji hrane in v naslednjih z njo povezanih postopkih: (a) prevoz, skladiščenje in ravnanje s primarnimi proizvodi na kraju proizvodnje, če to ne spremeni bistveno njihovih lastnosti; (b) prevoz živih živali; (c) prevoz proizvodov rastlinskega izvora, ribiških proizvodov in divjadi zaradi njihove dostave v obrate za nadaljnjo predelavo.	56. (MK) Gospodarski prostori, naprave in delovna oprema, ki se uporabljajo in pridejo v neposreden stik s proizvodom v primarni rastlinski ali živalski pridelavi (proizvodnji) in primarni proizvodnji krme, so čisti, urejeni in vzdrževani po običajnih načelih kmetovanja, ki jih upošteva preudaren kmet na posameznem območju.	20		
	15. člen Zahteve glede varnosti krme Krma, ki ni varna, se ne sme dajati v promet ali z njo se ne sme krmiti živali za pridobivanje hrane. 17(1). člen Pristojnosti 1. Nosilci živilske dejavnosti in dejavnosti proizvodnje krme v vseh fazah pridelave, predelave in distribucije v podjetjih pod njihovim nadzorom zagotavljajo, da živila in krma izpolnjujejo zahteve živilske zakonodaje, ki veljajo za njihove dejavnosti, in preverjajo izpolnjevanje	Zakon o veterinarskih merilih skladnosti (Uradni list RS, št. 93/05) Pravilnik o pitni vodi (Uradni list RS, št. 19/04, 35/04, 26/06, 92/06 in 25/09) Zakon o krmi (Uradni list RS, št. 127/06) Pravilnik o pogojih za zagotavljanje varnosti krme (Uradni list RS, št. 58/11)	Sledljivost živil: Nosilci dejavnosti pridelave živil vzpostavijo sisteme in postopke za določitev prejemnikov njihovih proizvodov, razen ob dobavi teh živil neposredno končnemu potrošniku. Te podatke dajo na voljo pristojnim organom na njihovo zahtevo.	57. Nosilec dejavnosti ob sumu ali ugotovitvi, da njegova krma/živilo ni varno, sprejme ustrezne ukrepe (obveščanje kupcev, umik in odpoklic) ali obvesti o tem pristojne organe (npr. o pozitivnem izvidu notranje kontrole).			
						Pravnomočna odločba za prekršek je izdana.	50

junija 2009 (UL L št. 188 z dne 18. 7. 2009, str. 14) 14. in 15. člen, točka ⁽¹⁾ prvega odstavka 17. člena ter 18., 19. in 20. člen	teh zahtev. ZAHITEVE ŽIVILA: Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 852/2004 z dne 29. aprila 2004 o higieni živil (UL L št. 139 z dne 30. 4. 2004, str. 1), zadnjič spremenjena z Uredbo (ES) št. 219/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2009 (UL L št. 87 z dne 31. 3. 2009, str. 109): člen 4(1) in del A Priloge I (II 4 (g, h, j), 5 (f, h), 6; III 8 (a, b, d, e), 9 (a, c)); Uredba (ES) št. 853/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o posebnih higienskih pravilih za živila živalskega izvora (UL L št. 139 z dne 30. 4. 2004, str. 55), zadnjič spremenjena z Uredbo Komisije (EU) št. 16/2012 z dne 11. januarja 2012 (UL L št. 8 z dne 12. 1. 2012, str. 29): člen 3(1) in poglavje 1 oddelka IX Priloge III (I-1 b, c, d, e; I-2 a (i, ii, iii), b (i, ii), c; I-3; I-4; I-5; II-A 1, 2, 3, 4; II-B 1(a, d), 2, 4 (a, b)), poglavje 1 (1) oddelka X Priloge III. ZAHITEVE KRMA: Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 183/2005 z dne 12. januarja 2005 o zahtevah glede higiene krme (UL L št. 35 z dne 8. 2. 2005, str. 1), zadnjič spremenjena z Uredbo Komisije (EU) št. 225/2012 z dne 15. marca 2012 (UL L št. 77 z dne 16. 3. 2012, str. 1): člen 5(1) in del A	Pravilnik o registraciji in odobritvi obratov nosilcev dejavnosti na področju krme (Uradni list RS, št. 44/06 in 87/10) Pravilnik o sledljivosti prometa in uporabe ter shranjevanju veterinarskih zdravil (Uradni list RS, št. 38/09)	KRMA Zahteve se preverjajo v celotni primarni proizvodnji krme in v naslednjih z njo povezanih postopkih: (a) prevoz, skladiščenje in ravnanje s primarnimi proizvodi na kraju proizvodnje; (b) prevoz primarnih proizvodov z mesta proizvodnje v obrat; (c) mešanje krme za izključne potrebe lastnega gospodarstva brez uporabe dodatkov razen dodatkov za siliranje; (d) krmljenje živali, namenjenih za proizvodnjo hrane za dajanje na trg. Sledljivost krme: Za vso krmo, namenjeno živalim za pridobivanje hrane, mora biti nosilec dejavnosti sposoben določiti vsako osebo, ki mu je dobavila krmo. Nosilci dejavnosti proizvodnje krme vzpostavijo sisteme in postopke za določitev prejemnikov njihovih proizvodov. Te podatke dajo na voljo pristojnim organom na njihovo zahtevo. Določbe o higieni živil in krme	58. Nosilec dejavnosti ne daje na trg krme/živila, če ve ali utemeljeno sumi, da niso varna. 59. (MK) Zagotovljena je higiena delovnih postopkov pri primarni proizvodnji živil in krme, prevozu in skladiščenju rastlinskih in živalskih proizvodov (živil rastlinskega in živalskega izvora ter krme). 60. Nosilci dejavnosti pridelave živil imajo vzpostavljen sistem za določitev prejemnikov svojih proizvodov (kmetijskih pridelkov), razen ob dobavi teh živil neposredno končnemu potrošniku. 61. (MK) Za vso dobavljeno krmo, namenjeno živalim za pridobivanje hrane, nosilec dejavnosti zagotavlja sledljivost. 62. (MK) Nosilci dejavnosti proizvodnje krme imajo vzpostavljen	20 20 20	Pravnomočna odločba za prekršek je izdana. 50 50	
--	---	--	---	--	---------------------------------------	---	--

	Priloge I (I-4 e, g; II-2 a, b, e). Člen 5: 1. Za posle na ravni primarne pridelave krme in naslednje povezane posle: (a) transport, shranjevanje in ravnanje s primarnimi proizvodi na mestu proizvodnje; (b) transportne posle za dobavo primarnih proizvodov z mesta proizvodnje v obrat; (c) mešanje krme za izključne potrebe lastnega gospodarstva brez uporabe dodatkov ali predmešanic dodatkov, razen dodatkov za siliranje, izpolnjujejo nosilci dejavnosti poslovanja s krmo določbe Priloge I, kadar je to potrebno za posle, ki se izvajajo. Priloga I 4. Po potrebi nosilci dejavnosti poslovanja s krmo sprejmejo ustrezne ukrepe, ki zlasti vključujejo: (e) ločeno in varno ravnanje in shranjevanje odpadkov ter nevarnih snovi zaradi preprečitve nevarne kontaminacije; (g) upoštevanje rezultatov vseh ustreznih analiz, izvedenih na vzorcih, odvzetih iz primarnih proizvodov, ali drugih vzorcih, ki so pomembni za varnost krme. 2. Nosilci dejavnosti poslovanja s krmo morajo zlasti voditi evidence o:		Nosilci primarne proizvodnje krme in živil morajo po možnosti zagotoviti, da so primarni proizvodi zaščiteni pred kontaminacijo ob upoštevanju kakršnih koli postopkov njihove nadaljnje predelave. V ta namen morajo nosilci primarne proizvodnje živil in krme sprejeti vse potrebne ukrepe za: (a) vzdrževanje čistoče vseh objektov, naprav, opreme, posode, zabojev in vozil (plovil), ki se uporabljajo pri primarni proizvodnji in krmljenju, ter po potrebi za primeren način njihovega razkuževanja po čiščenju; (b) zagotovitev higienske proizvodnje, prevoza in skladiščenja ter čistočo rastlinskih proizvodov; (c) uporabo pitne vode ali čiste vode, kadar je potrebno za preprečitev kontaminacije; (d) zagotovitev, da je osebje, ki ravna z živali, zdravo in da pozna zdravstvena tveganja; (e) po možnosti preprečevanje, da bi živali in škodljivci povzročili kontaminacijo; (f) preprečevanje bolezni, ki se s primarnimi proizvodi živalskega izvora prenašajo na ljudi; (g) tak način ravnanja in skladiščenja s	sistem za določitev podjetij, prejemnikov njihovih proizvodov (krme). 63. (MK) Gospodarstvo skrbi za zaščito pred škodljivci, tako da odpravlja razmere, ki omogočajo razvoj škodljivcev, po potrebi nastavlja vabe ter preprečuje dostop škodljivcev do živil in krme, opreme in naprav, kadar se skladiščijo. 64. Snovi, ki pomenijo tveganje za varnost živil in krme, morajo biti skladiščene tako, da ni kontaminacije živil in krme. 65. (MK) Na kmetijskem gospodarstvu se vodijo predpisane evidence, ki so usklajene z zahtevami za posamezno vrsto primarne proizvodnje živil in krme (zahteva ne velja za evidence iz predpisanih zahtev ravnanja za fitofarmacevtska sredstva ter identifikacije in registracije živali). 66. Nosilci dejavnosti nabavljajo krmo samo iz obratov, ki so registrirani ali odobreni pri pristojnih	20 50 20 50		
--	---	--	---	--	---	--	--

	(a) morebitni uporabi proizvodov za zaščito rastlin in biocidov; (b) uporabi genetsko spremenjenih semen; (e) viru in količini vseh surovin za krmo ter namembnem kraju in količini vse proizvedene krme. Uredba (ES) št. 183/2005, člen 5(5) in Priloga III (1, 2), Člen 5 5. Kmetje upoštevajo določbe, opredeljene v Prilogi III, kadar krmijo živali za prehrano. Priloga III 1. Shranjevanje Krmo je treba shranjevati ločeno od kemičnih sredstev in drugih proizvodov, ki se ne smejo uporabljati za živalsko		snovmi, ki lahko pomenijo tveganje, da je varnost živil in krme zagotovljena. Vodenje evidenc za živila Nosilci primarne proizvodnje morajo voditi evidence, ki se nanašajo na ukrepe, sprejete za nadzor nad tveganji v primarni proizvodnji. Te evidence morajo biti na razpolago pristojnim organom in nosilcu živilske dejavnosti, ki opravlja nadaljnje postopke obdelave, predelave in distribucije primarnih proizvodov. Nosilci primarne proizvodnje morajo voditi evidence o: (a) uporabi fitofarmacevtskih sredstev in biocidov pri proizvodnji rastlinskih proizvodov	organih, razen če se registracija v skladu z Uredbo 183/2005 ES ne zahteva.			
--	--	--	--	--	--	--	--

	krmo. Skladiščna območja in vsebniki morajo biti čisti in suhi, po potrebi se izvedejo ustrezni ukrepi za zatiranje škodljivcev. Skladiščna območja in vsebnike je treba redno čistiti, zato da se prepreči nepotrebna navzkrižna kontaminacija. Semena je treba pravilno hraniti tako, da niso dosegljiva živalim. Medicirana krma in nemedicirana krma za različne kategorije ali vrste živali se shranjuje tako, da se zmanjša tveganje krmljenja živali, ki jim taka krma ni namenjena. 2. Distribucija Sistem distribucije krme na kmetiji mora zagotoviti, da je prava krma poslana na pravo namembno mesto. Med distribucijo in krmljenjem se s krmo ravna na način, ki zagotavlja, da ne pride do kontaminacije iz onesnaženih skladiščnih območij in opreme. Nemedicirana krma se obravnava ločeno od medicirane krme, zato da se prepreči kontaminacija. Vozila za prevoz krme na kmetiji in oprema za krmljenje se periodično čistijo, zlasti kadar se uporabijo za dostavo in distribucijo medicirane krme. Uredba (ES) št. 183/2005, člen 5(6);n Člen 5: 6. Nosilci dejavnosti poslovanja s krmo in kmetje pridobivajo		(b) vsakem pojavu škodljivcev ali bolezni, ki lahko vplivajo na varnost rastlinskih proizvodov; (c) vrsti in izvoru krme, ki jo dajejo živalim; (d) zdravilih za uporabo v veterinarski medicini, medicirani krmi ali drugih sredstvih, danih živalim, datumih dajanja in karencah; (e) izsledkih vseh analiz, pomembnih za zdravje ljudi, opravljenih na živalih ali rastlinah; (f) vseh poročilih o preverjanjih, opravljenih na živalih in živalskih proizvodih; Vodenje evidenc za krmo Nosilci dejavnosti poslovanja s krmo morajo zlasti voditi evidence o: a) morebitni uporabi proizvodov za zaščito rastlin in biocidov; (b) uporabi genetsko spremenjenih semen; (c) morebitnih škodljivcih ali bolezni, ki lahko vpliva na varnost primarnih proizvodov; (d) izsledki vseh analiz, narejenih na vzorcih, odvzetih iz primarnih proizvodov, ali drugih vzorcih, odvzetih za diagnostične namene, ki so pomembni za varnost krme. ((e) viru in količini vseh dokupljenih surovin za krmo ter namembnem kraju in količini vse				
--	---	--	--	--	--	--	--

	opredelijo za lažjo sledljivost z ustrezno dokumentacijo ali informacijami skladno z ustreznimi zahtevami posebnih določb. 19. člen Odgovornosti za živila: nosilci živilske dejavnosti 1. Če nosilec živilske dejavnosti presodi ali utemeljeno meni, da živilo, ki ga je uvozil, pridelal, predelal, proizvedel ali distribuiral, ni v skladu z zahtevami varnosti živil, takoj sproži postopke za umik zadevnega živila iz prometa, če živilo ni več pod neposrednim nadzorom tega začetnega nosilca živilske dejavnosti, ter o tem obvesti pristojne organe. Če je proizvod morda že lahko v rokah potrošnika, nosilec živilske dejavnosti učinkovito in natančno obvesti potrošnike o razlogih za umik živila in po potrebi odpokliče že dobavljene izdelke, če drugi ukrepi ne zadoščajo za doseganje visoke ravni varovanja zdravja. 2. Nosilec živilske dejavnosti, odgovoren za dejavnosti prodaje na drobno ali distribucije, ki ne vplivajo na pakiranje, označevanje, varnost in neoporečnost teh živil, v mejah svoje vsakokratne dejavnosti sproži postopke za umik iz prometa proizvodov, ki niso v skladu z zahtevami varnosti živil, in sodeluje ter prispeva k varnosti živil s							
--	--	--	--	--	--	--	--	--

	posredovanjem ustreznih informacij, potrebnih za sledljivost živila, ter sodeluje pri ukrepih, ki jih sprejmejo pridelovalci, predelovalci, proizvajalci in/ali pristojni organi. 3. Nosilec živilske dejavnosti mora takoj obvestiti pristojne organe, če presodi ali utemeljeno meni, da živilo, ki ga je dal v promet, lahko škodi zdravju ljudi. Nosilci dejavnosti obvestijo pristojne organe o ukrepih, sprejetih za preprečevanje tveganja za končnega potrošnika, in nikomur ne preprečujejo ali ga odvrčajo od sodelovanja s pristojnimi organi v skladu z nacionalno zakonodajo in pravno prakso, kadar to lahko prepreči, zmanjša ali odpravi tveganje, povezano z živilom. 4. Nosilci živilske dejavnosti sodelujejo s pristojnimi organi pri sprejetih ukrepih za preprečevanje ali zmanjševanje tveganja, povezanega z živilom, ki ga dobavljajo ali so ga dobavili. 20. člen Odgovornosti za krmo: nosilci dejavnosti proizvodnje krme 1. Če nosilec dejavnosti proizvodnje krme presodi ali utemeljeno meni, da krma, ki jo je uvozil, pridelal, predelal, proizvedel ali distribuiral, ne izpolnjuje zahtev varnosti krme, takoj sproži postopke za umik zadevne krme s trga in o tem obvesti pristojne organe. V teh							
--	---	--	--	--	--	--	--	--

	okolščinah ali v primeru člena 15(3), tj. kadar serija, partija ali pošiljka ne izpolnjuje zahtev varnosti krme, se ta krma uniči, če pristojni organ ne določi drugače. Nosilec dejavnosti učinkovito in natančno obvesti uporabnike krme o vzroku za njen umik in po potrebi odpokliče že dobavljene izdelke, če drugi ukrepi ne zadoščajo za doseganje visoke ravni varovanja zdravja. 2. Nosilec dejavnosti proizvodnje krme, odgovoren za dejavnosti prodaje na drobno ali distribucije, ki ne vplivajo na pakiranje, označevanje, varnost in neoporečnost te krme, v mejah svoje vsakokratne dejavnosti sproži postopke za umik iz prometa proizvodov, ki niso v skladu z zahtevami varnosti krme, in sodeluje ter prispeva k varnosti krme s posredovanjem ustreznih informacij, potrebnih za sledljivost krme, ter sodeluje v ukrepih, ki jih sprejmejo pridelovalci, predelovalci, proizvajalci in/ali pristojni organi. 3. Nosilec dejavnosti proizvodnje krme mora takoj obvestiti pristojne organe, če presodi ali utemeljeno meni, da krma, ki jo je dal v promet, ne izpolnjuje zahtev varnosti krme. Pristojne organe obvesti o sprejetih ukrepih za preprečitev tveganja pri uporabi take krme in nikomur ne preprečuje ali ga odvrča od sodelovanja s pristojnimi organi v skladu z nacionalno zakonodajo in pravno prakso, kadar to lahko prepreči,						
--	--	--	--	--	--	--	--

	zmanjša ali odpravi tveganje, povezano s krmo. 4. Nosilci dejavnosti proizvodnje krme sodelujejo s pristojnimi organi pri ukrepih, sprejetih za preprečevanje ali zmanjševanje tveganja, povezanega s krmo, ki jo dobavljajo ali so jo dobavili.						
--	--	--	--	--	--	--	--

XII. Predpisane zahteve ravnanja za preprečevanje širjenja TSE

PREDPIS EU	ZAHTEVE zahteve iz predpisov EU, ki se upoštevajo pri navzkrižni skladnosti	DOMAČI PREDPIS predpisi Republike Slovenije, ki povzemajo zahteve iz predpisov EU	IZVAJANJE ZAHTEV izvajanje zahtev iz predpisov RS na ravni kmetijskega gospodarstva	ZAHTEVE zahteve iz predpisov RS, ki jih mora izpolnjevati zavezanec in jih preverja kontrolor	STOPNJA KRŠITVE kršitve zahtev iz predpisov RS, izražene z oceno		
					L	S	T
Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 999/2001 z dne 22. maja 2001 o določitvi predpisov za preprečevanje, nadzor in izkoreninjenje nekaterih transmisivnih spongiformnih encefalopatij (UL L št. 147 z dne 31. 5. 2001, str. 1), zadnjič spremenjena z Uredba Komisije (EU) št. 630/2013 z dne 28. junija 2013 o spremembi priloge k Uredbi Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 999/2001 o določitvi predpisov za preprečevanje, nadzor in izkoreninjenje nekaterih transmisivnih spongiformnih encefalopatij Besedilo velja za EGP	7. člen Prepovedi v zvezi s krmljenjem živali 1. Prepovedano je krmljenje prežvekovalcev z beljakovinami, pridobljenimi iz živali. 2. Prepoved iz odstavka 1 se razširi tudi na druge živali, razen prežvekovalcev, in se v zvezi s krmljenjem takih živali omeji na proizvode živalskega izvora v skladu s Prilogo IV. 3. Odstavka 1 in 2 se uporabljata brez poseganja v določbe iz Priloge IV o odstopanjih od prepovedi iz omenjenih odstavkov.	Zakon o veterinarskih merilih skladnosti (Uradni list RS, št. 93/05) 28. in 33. člen Pravilnik o nekaterih ukrepih za preprečevanje, nadzor in izkoreninjenje transmisivnih spongiformnih encefalopatij (Uradni list RS, št. 37/10, 52/11 in 74/2013) Pravilnik o pogojih za uporabo in skladiščenje ribje moke, mlečnih nadomestkov z ribjo moko, dikalcijevega fosfata in trikalcijevega fosfata živalskega izvora, krvne moke, krvnih proizvodov in njihovih krmnih mešanic na kmetijskem gospodarstvu (Uradni list RS, št. 30/09) Pravilnik o pogojih za zagotavljanje varnosti krme (Uradni list RS, št. 58/11)	V skladu s 7. členom Uredbe 999/2001 ES je prepovedano krmljenje prežvekovalcev z beljakovinami, pridobljenimi iz živali iz vrst sesalcev. KRMLJENJE ŽIVALI 1. Prepoved, predvidena v prvem odstavku 7. člena, se razširi na krmljenje: (a) rejnih živali, razen krmljenja mesojedih živali, ki se gojijo za kožuh, s: – predelanimi živalskimi beljakovinami; – želatino, pridobljeno iz prežvekovalcev; – krvnimi proizvodi; – hidroliziranimi beljakovinami; – dikalcijevim fosfatom in trikalcijevim fosfatom živalskega izvora (dikalcijev fosfat in trikalcijev fosfat); – krmo, ki vsebuje beljakovine, našete v točkah od i do v;. (b) prežvekovalcev z živalskimi beljakovinami in krmili, ki vsebujejo take beljakovine. 2. I Odmiki od prepovedi skladno s prvim in drugim odstavkom 7. člena	67. Prežvekovalci se ne krmijo z beljakovinami, pridobljenimi iz živali iz vrst sesalcev. 68. Farmske živali se ne krmijo s proizvodi živalskega izvora, razen izjem iz priloge IV Uredbe 999/2001.		50	100

(UL L 179, 29.6.2013, str. 60) 7., 11., 12., 13. in 15. člen			in posebne zahteve za njihovo uporabo. Prepovedi, predvidene v prvem in drugem odstavku 7. člena uredbe 999/2001 ES, se ne uporabljajo za: (a) krmljenje rejnih živali z beljakovinami iz točk i, ii, iii in iv ter krmili, pridobljenimi iz takih beljakovin: (i) mleko, njegovi izdelki in kolostrum; (ii) jajca in jajčni izdelki; (iii) želatina, pridobljena iz neprežvekovalcev; (iv) hidrolizirane beljakovine, pridobljene iz delov neprežvekovalcev in kož (velikih in malih) prežvekovalcev; (b) krmljenje rejnih neprežvekovalcev z beljakovinami iz točk i, ii in iii ter izdelki, ki so pridobljeni iz takih beljakovin: (i) ribja moka v skladu s pogoji, določenimi v točki B priloge IV Uredbe 999/2001 ES; (ii) dikalcijev fosfat in trikalcijev fosfat v skladu s pogoji, določenimi v točki C priloge IV Uredbe 999/2001 ES; (iii) krvni proizvodi, pridobljeni iz neprežvekovalcev, v skladu s pogoji, določenimi v točki D priloge IV Uredbe 999/2001 ES;				
--	--	--	---	--	--	--	--

			(c) krmljenje rib s krvno moko, pridobljeno iz neprežvekovalcev, v skladu s pogoji, določenimi v točki D priloge IV Uredbe 999/2001 ES; (d) države članice lahko dovolijo krmljenje rejnih živali z gomoljnicami in korenovkami ter krmili, ki vsebujejo take proizvode, po odkritju kostnih iglic, če je bila presoja tveganja ugodna. Pri presoji tveganja se upoštevajo vsaj količina in mogoči vir okužbe ter končni namembni kraj pošiljke. (e) Krmljenje neodstavljenih rejnih živali prežvekovalcev z ribjo moko v skladu s pogoji iz točke BA priloge IV Uredbe 999/2001 ES. V skladu s Pravilnikom o pogojih za uporabo in skladiščenje ribje moke, mlečnih nadomestkov z ribjo moko, dikalcijevega fosfata in trikalcijevega fosfata živalskega izvora, krvne moke, krvnih proizvodov in njihovih krmnih mešanic na kmetijskem gospodarstvu nosilec kmetijskega gospodarstva potrebuje dovoljenje pristojnega območnega urada Veterinarske uprave Republike Slovenije za: a) skladiščenje in uporabo mlečnih nadomestkov z ribjo moko na kmetijskih gospodarstvih, na katerih se vzrejajo prežvekovalci; b) skladiščenje in uporabo krmnih				
--	--	--	---	--	--	--	--

			mešanic, ki vsebujejo ribjo moko, oziroma DCP oziroma TCP, na kmetijskih gospodarstvih, na katerih se redijo prežvekovalci in neprežvekovalci; c) skladiščenje in uporabo ribje moke oziroma DCP oziroma TCP v obliki posamičnih krmil za proizvodnjo krmnih mešanic neprežvekovalcev na kmetijskih gospodarstvih, na katerih se redijo le neprežvekovalci; d) skladiščenje in uporabo krmnih mešanic, ki vsebujejo krvne proizvode neprežvekovalcev, na kmetijskih gospodarstvih, na katerih se redijo prežvekovalci in druge rejne živali; e) skladiščenje in uporabo krvnih proizvodov neprežvekovalcev v obliki posamičnih krmil za proizvodnjo krmnih mešanic na kmetijskih gospodarstvih, na katerih se ne redijo prežvekovalci; f) skladiščenje in uporabo krvne moke v obliki posamičnih krmil oziroma krmnih mešanic na kmetijskih gospodarstvih, na katerih se vzrejajo ribe; g) skladiščenje in uporabo krmnih mešanic, ki vsebujejo krvno moko neprežvekovalcev, na kmetijskih gospodarstvih, na katerih se redijo ribe, prežvekovalci in druge rejne živali. (2) Posebno dovoljenje za proizvodnjo krmnih mešanic, ki vsebujejo ribjo moko oziroma DCP				
--	--	--	---	--	--	--	--

			oziroma TCP, se ne zahteva za kmetijska gospodarstva, ki ne redijo prežvekovalcev in proizvajajo krmne mešanice le za potrebe lastne reje in: – v proizvodnji krmnih mešanic uporabljajo dopolnilno krmno mešanico z ribjo moko, ki vsebuje manj kot 50 % surovih beljakovin; – v proizvodnji krmnih mešanic uporabljajo dopolnilne krmne mešanice z DCP ali TCP, ki vsebuje manj kot 10 % celotnega fosforja in – so priglasila dejavnost poslovanja s krmo organu, pristojnemu po predpisu, ki ureja registracijo obratov nosilcev dejavnosti, povezanih s krmo. (3) Kmetijska gospodarstva iz prejšnjega odstavka morajo pridobiti dovoljenje le, kadar uporabljajo ribjo moko oziroma DCP oziroma TCP v obliki posamičnih krmil kot surovino za izdelavo krmnih mešanic. (4) Posebno dovoljenje za proizvodnjo krmnih mešanic, ki vsebujejo krvne proizvode ali krvno moko iz neprežvekovalcev, se ne zahteva za kmetijska gospodarstva: – ki redijo le neprežvekovalce in proizvajajo krmne mešanice s krvnimi proizvodi neprežvekovalcev le za lastno rejo; – za kmetijska gospodarstva, ki gojijo le ribe in proizvajajo krmne mešanice s krvno moko neprežvekovalcev le za lastno rejo; – v proizvodnji krmnih mešanic				
--	--	--	--	--	--	--	--

			uporabljajo dopolnilno krmno mešanico s krvnimi proizvodi ali krvno moko iz neprežvekovalcev, ki vsebuje manj kot 50 % surovih beljakovin in – so priglasila poslovanje s krmno organu, pristojnemu po predpisu, ki ureja registracijo obratov nosilcev dejavnosti, povezano s krmno. (5) Kmetijska gospodarstva iz prejšnjega odstavka morajo pridobiti dovoljenje le, kadar uporabljajo krvne proizvode ali krvno moko neprežvekovalcev v obliki posamičnih krmil kot surovino za izdelavo krmnih mešanic. (6) Posebno dovoljenje ni potrebno tudi, kadar se na kmetijskem gospodarstvu hkrati vzrejajo prežvekovalci in neprežvekovalci in se krmne mešanice z ribjo moko oziroma DCP oziroma TCP oziroma krvnimi proizvodi uporabljajo izključno za krmljenje hišnih živali in so razglašene kot hrana za hišne živali.				
	NADZOR IN IZKORENINJENJE TSE 11. člen Prijavljanje Brez poseganja v Direktivo 82/894/EGS države članice zagotovijo, da se pristojnim organom takoj prijavi žival, za katero se sumi, da je okužena s TSE Države članice redno obveščajo druga	Zakon o veterinarskih merilih skladnosti (Uradni list RS, št. 93/05): 17. člen in 26. člen Pravilnik o boleznih živali (Uradni list RS, št. 81/07 in 24/10) Pravilnik o nekaterih ukrepih za preprečevanje, nadzor in izkoreninjenje transmisivnih spongiformnih encefalopatij (Uradni list RS, št. 37/10, 52/11	17. člen (pojav bolezni oziroma suma bolezni) (1) Če se pojavi bolezen ali se pojavijo znaki, na podlagi katerih se sumi, da je žival zbolela ali poginila za boleznijo, mora imetnik živali to takoj na predpisan način sporočiti veterinarski organizaciji. (2) Imetnik živali mora do	69. Imetnik živali prijavi sum bolezni in pogin živali veterinarski organizaciji.	50		

	drugo in Komisijo o prijavljenih primerih TSE Pristojni organ nemudoma izvede ukrepe, predpisane v členu 12 te uredbe, skupaj z vsemi drugimi potrebnimi ukrepi	in 74/2013)	prihoda veterinarja oziroma veterinarke zavarovati ter preprečiti drugim osebam in živalim dostop do prizadete živali, črede, jate, čebelnjaka oziroma trupla poginule živali. (3) Podrobnejši način sporočanja iz prvega odstavka tega člena predpiše minister. 26. člen (trupla poginulih živali in VHS) (1) Imetniki živali oziroma druge fizične in pravne osebe morajo na predpisan način prijaviti pogin živali oziroma truplo živali organizaciji, ki izvaja veterinarsko higiensko službo (v nadaljnjem besedilu: VHS) kot javno službo v skladu s predpisi, ki urejajo veterinarske dejavnosti, in ji truplo poginule živali predati. Pred oddajo trupla morajo imetniki z njim ravnati na predpisan način.				
	12. člen Ukrepi pri živalih, pri katerih obstaja sum TSE Za vsako žival, pri kateri obstaja sum, da je okužena z TSE, je odrejena uradna omejitev gibanja, dokler niso znani rezultati kliničnega in epidemiološkega pregleda, ki ga izvede pristojni organ, ali dokler ni pokončana za laboratorijske	Zakon o veterinarskih merilih skladnosti (Uradni list RS, št. 93/05) 17.–18. člen Pravilnik o nekaterih ukrepih za preprečevanje, nadzor in izkoreninjenje transmisivnih spongiformnih encefalopatij (Uradni list RS, št. 37/10 52/11 in 74/2013)	17. člen (pojav bolezni oziroma suma bolezni) (1) Če se pojavi bolezen ali se pojavijo znaki, na podlagi katerih se sumi, da je žival zbolela ali poginila za boleznijo, mora imetnik živali to takoj na predpisani način sporočiti veterinarski organizaciji.	70. Imetnik živali izvaja predpisane ukrepe ob sumu bolezni TSE.			Pravnom očna odločba za prekršek je izdana. 100

	preiskave pod uradnim nadzorom Če obstaja sum BSE pri živali iz vrst govedi na gospodarstvu v državi članici, se vse druge živali iz vrst govedi na tem gospodarstvu podredijo uradni omejitvi gibanja, dokler niso na voljo rezultati preiskav. Če obstaja sum BSE pri eni živali iz vrst ovac ali koz na gospodarstvu v državi članici na podlagi objektivnih dokazov, kakršni so rezultati testov, ki lahko praktično razločujejo med različnimi oblikami TSE, se vse druge živali iz vrst ovac in koz na gospodarstvu podredijo uradni omejitvi gibanja, dokler niso na voljo rezultati preiskav. Če obstaja dokaz, da gospodarstvo, kjer je bila žival prisotna ob sumu na BSE, verjetno ni gospodarstvo, na katerem bi žival lahko bila izpostavljena BSE, pristojni organ lahko odloči, da se uradni omejitvi gibanja podredi le žival, pri kateri obstaja sum okužbe Če menijo, da je potrebno, pristojni organ lahko odloči, da se uradnemu nadzoru podredijo tudi druga gospodarstva ali pa le izpostavljeno gospodarstvo, odvisno od razpoložljivih epidemioloških informacij. Skladno s postopkom iz člena 24(2) in z odstopanjem od zahtev drugega, tretjega in četrtega pododstavka tega odstavka, je lahko država članica oproščena uporabe uradnih omejitev premikov živali, če	Pravilnik o boleznih živali (Uradni list RS, št. 81/07 in 24/10)	(2) Imetnik živali mora do prihoda veterinarja oziroma veterinarke zavarovati ter preprečiti drugim osebam in živalim dostop do prizadete živali, črede, jate, čebelnjaka oziroma trupla poginule živali. (3) Podrobnejši način sporočanja iz prvega odstavka tega člena predpiše minister. 18. člen (ugotovitev bolezni) (1) Veterinar oziroma veterinarica, določena s predpisi, ki urejajo veterinarske dejavnosti (v nadaljnjem besedilu: veterinar), ki posumi na bolezen iz prvega odstavka 15. člena, mora s pisnim navodilom v dnevniku veterinarskih posegov določiti predpisane veterinarske ukrepe, o tem na predpisani način obvestiti VURS ter poskrbeti, da se sum na bolezen potrdi ali ovrže oziroma ugotovi vzrok pogina živali. Veterinar mora izvesti vse potrebne ukrepe, da sam ne predstavlja vira raznosa bolezni. Pisno navodilo je za imetnika živali obvezno. (2) Podrobnejši način obveščanja VURS, ukrepe veterinarja, način prevoza materiala				
--	---	---	---	--	--	--	--

	uporabi ukrepe, ki zagotavljajo enakovredno zaščito 2. Če pristojni organ oblasti ugotovi, da ni mogoče izključiti možnosti okužbe z eno od oblik TSE, je treba žival pokončati, če je še živanežene možgane in vsa druga tkiva, ki jih določi pristojni organ, je treba odstraniti in poslati v uradno odobreni laboratorij, nacionalni referenčni laboratorij, predviden v členu 19(1), ali v referenčni laboratorij Skupnosti, predviden v členu 19(2), na preglede v skladu z laboratorijskimi metodami, določenimi v členu 20. 3. Vsi deli trupa živali, za katero je postavljen sum TSE, vključno s kožo, se zadržijo pod uradnim nadzorom, dokler ni ugotovljena negativna diagnoza, ali pa se uničijo v skladu s točko 3 ali 4 Priloge V. 4. Pravila za izvajanje tega člena se sprejmejo v skladu s postopkom iz člena 24(2).		in ugotavljanja bolezni ter način financiranja predpiše minister.				
	13. člen Ukrepi po potrditvi prisotnosti TSE 1. Ko je uradno potrjena prisotnost TSE, je treba kar najhitreje uporabiti naslednje ukrepe:	Zakon o veterinarskih merilih skladnosti (Uradni list RS, št. 93/05) 20. člen	20. člen (ukrepi) (1) Ko se ugotovi bolezen in za čas trajanja nevarnosti, uradni veterinar glede na bolezen odredi predpisane ukrepe ter poroča na	71. Imetnik živali izvaja predpisane ukrepe po potrditvi TSE.			Pravnom očna odločba za prekršek je

	(a) vsi deli trupa živali se popolnoma uničijo v skladu s Prilogo V razen snovi, ki se zadržijo za evidenco v skladu s poglavjem B, III, 2 Priloge III; (b) opravi se poizvedba za ugotavljanje vseh ogroženih živali v skladu s točko 1 Priloge VII; (c) vse živali in proizvodi živalskega izvora iz točke 2 Priloge VII, ki so bili ugotovljeni kot ogroženi s poizvedbo iz (b), se pokončajo in popolnoma uničijo v skladu s točkama 3 in 4 Priloge V. Z odstopanjem od tega odstavka lahko države članice uporabijo ukrepe, ki ponujajo enakovredno stopnjo zaščite, če so ti ukrepi predhodno odobreni v skladu s postopkom iz člena 24(2). 2. Do izvedbe ukrepov iz odstavka 1(b) in (c) se gospodarstvo, na katerem je bila žival navzoča, ko je bila potrjena prisotnost TSE, podredi uradnemu nadzoru, vse premike živali, dovzetnih za TSE, in proizvodov živalskega izvora, pridobljenih iz njih, z gospodarstva ali na gospodarstvo pa mora odobriti pristojni organ, zato da se zagotovi neposredna sledljivost in identifikacija zadevnih živali in proizvodov živalskega izvora. Če obstaja dokaz, da gospodarstvo, na katerem je bila okužena žival prisotna ob potrditvi TSE, po vsej verjetnosti ni gospodarstvo, na katerem je bila žival izpostavljena TSE, pristojni organ lahko	Pravilnik o nekaterih ukrepih za preprečevanje, nadzor in izkoreninjenje transmisivnih spongiformnih encefalopatij (Uradni list RS, št. 37/10 52/11 in 74/2013) Pravilnik o boleznih živali (Uradni list RS, št. 81/07 in 24/10)	predpisani način. (2) Natančnejši ukrepi za ugotavljanje, preprečevanje širjenja in zatiranja bolezni, pogoji za prenehanje veljave ukrepov zaradi bolezni ter način poročanja in obveščanja so določeni s predpisi Skupnosti oziroma jih predpiše minister, če predpisi Skupnosti ne določajo drugače. Ukrepi, ki jih je potrebno izvesti po potrditvi TSE, so predpisani v 13. členu in prilogi VII Uredbe 999/2001.				izdana. 100
--	--	--	---	--	--	--	---------------------------

	odloči, da se uradnemu nadzoru podredita obe gospodarstvi ali le izpostavljeno gospodarstvo. 3. Države članice, ki so izvedle nadomestni program z enakovredno zaščito, predvideno v petem pododstavku člena 12(1), so lahko z odstopanjem od zahtev iz odstavka 1(b) in (c) oproščene, v skladu s postopkom iz člena 24(2), zahteve po uporabi uradnih omejitev premikov živali ter zahteve po pokončanju in uničenju živali. 4. Lastniki nemudoma prejmejo odškodnino za izgubo živali, ki so bile pokončane, ali proizvode živalskega izvora, ki so bili uničeni v skladu s členom 12(2) ter odstavkom 1(a) in (c) tega člena. 5. Brez poseganja v Direktivo 82/894/EGS se obveščanje Komisije o potrjeni prisotnosti katere koli oblike TSE razen BSE izvaja na letni osnovi. 6. Pravila za izvajanje tega člena se sprejmejo v skladu s postopkom iz člena 24(2).						
	DAJANJE NA TRG IN IZVOZ 15. člen Žive živali, njihovo seme, zarodki in jajčne celice	Zakon o veterinarskih merilih skladnosti (Uradni list RS, št. 93/05) 9. člen Pravilnik o nekaterih ukrepih za preprečevanje, nadzor in izkoreninjenje	9. člen (pogoji za premike) (1) Nekomercialni premiki se izvajajo v skladu s pogoji, ki so določeni s predpisi Skupnosti	72. Rejec pri dajanju živali na trg upošteva predpisane pogoje za premike živali iz 9. člena Zakona o		50	

	1. Dajanje na trg ali po potrebi izvoz živali iz vrst govedi, ovac ali koz in njihovega semena, zarodkov in jajčnih celic se izvajata pod pogoji, določenimi v Prilogi VIII, ali pri uvozu pod pogoji, določenimi v Prilogi IX. Žive živali in njihove zarodke in jajčne celice morajo spremljati ustrezna spričevala o zdravstvenem stanju, kakor jih zahteva zakonodaja Skupnosti, v skladu s členom 17 ali pri uvozu v skladu s členom 18. 2. Dajanje na trg potomstva prve generacije, semena, zarodkov in jajčnih celic živali, pri katerih je obstajal ali bil potrjen sum TSE, se podredi pogojem, določenim v poglavju B Priloge VIII. 3. Pravila za izvajanje tega člena se sprejmejo v skladu s postopkom iz člena 24(2)	transmisivnimih spongiformnimih encefalopatij (Uradni list RS, št. 37/10 52/11 in 74/2013)	oziroma jih predpiše minister, če predpisi Skupnosti ne določajo drugače. Pri sprejetju državnega programa izkoreninjenja posamezne bolezni za pridobitev posebnega statusa glede zdravstvenega stanja (v nadaljnjem besedilu: status) lahko minister predpiše dodatne oziroma posebne pogoje za tovrstne premike. (2) Promet z živalmi mora biti usklajena s pogoji, ki jih predpiše minister, če ni s predpisi Skupnosti določeno drugače. Ob sprejetju državnega programa izkoreninjenja posamezne bolezni za pridobitev statusa lahko minister predpiše dodatne oziroma posebne pogoje prometa. (3) Z živalmi se trguje pod pogoji, ki jih predpiše minister v skladu s predpisi Skupnosti. Pri posameznih boleznih je za trgovanje treba izpolnjevati tudi pogoje glede statusov iz 15. člena tega zakona, dodatna jamstva ali druge predpisane pogoje, ki se lahko nanašajo na državo, regijo, gospodarstvo, čredo ali žival. (4) Premik živali in proizvodov je dovoljen samo, če v izvorni državi ali regiji oziroma na gospodarstvu izvora na ozemlju Skupnosti ni omejitev pri trgovanju oziroma niso uvedeni zaščitni ukrepi zaradi bolezni živali.	veterinarskih merilih skladnosti in Uredbe 999/2001.			
--	---	--	--	--	--	--	--

			Bolezni živali, zaradi katerih se lahko uvedejo omejitve pri trgovanju oziroma se zaradi njih uvedejo zaščitni ukrepi, ter območja, na katerih veljajo omejitve oziroma zaščitni ukrepi, so določeni s predpisi Skupnosti. (5) Bolezni in območja ter dodatni in posebni pogoji so določeni s predpisi Skupnosti oziroma jih predpiše minister, če ni s predpisi Skupnosti določeno drugače. (6) Izvoz se do izstopne točke z ozemlja EU odvija v skladu s pogoji, ki veljajo za trgovanje, po izstopu pa se s pošilkami ravna, kot je to določeno v predpisih namembne oziroma tranzitnih držav zunaj območja EU. Pogoji za dajanje na trg in izvoz živih živali, njihovega semen, zarodkov in jajčnih celic so predpisani v 15. členu in Prilogi VIII Uredbe 999/01.				
--	--	--	--	--	--	--	--

XIII. Predpisane zahteve ravnanja za prijavo bolezni slinavke in parkljevke

PREDPIS EU	ZAHEVE zahteve iz predpisov EU, ki se upoštevajo pri navzkrižni skladnosti	DOMAČI PREDPIS predpisi Republike Slovenije, ki povzemajo zahteve iz predpisov EU	IZVAJANJE ZAHTEV izvajanje zahtev iz predpisov RS na ravni kmetijskega gospodarstva	ZAHEVE zahteve iz predpisov RS, ki jih mora izpolnjevati zavezanec in jih preverja kontrolor	STOPNJA KRŠITVE kršitve zahtev iz predpisov RS, izražene z oceno		
					L	S	T
Direktiva Sveta 85/511/EGS z dne 18. novembra 1985 o uvedbi ukrepov Skupnosti za obvladovanje slinavke in parkljevke (UL L št. 315 z dne 26. 11. 1985, str. 11), zadnjič spremenjena z Uredbo Sveta (ES) št. 807/2003 z dne 14. aprila 2003 o prilagoditvi določb glede odborov, ki pomagajo Komisiji pri uresničevanju njenih izvedbenih pooblastil, predvidenih v aktih Sveta, ki se sprejemajo v postopku posvetovanja (soglasje), Sklepu 1999/468/ES (UL L št. 122 z dne 16. 5. 2003, str. 36) 3. člen	3. člen Prijavljanje slinavke in parkljevke 1. Države članice zagotovijo, da: (a) pristojni organ slinavko in parkljevko uvrsti med obvezno prijavljive bolezni; (b) lastnik ali vsakdo, ki skrbi za živali, spremlja živali ali skrbi zanje med prevozom, pristojni organ ali uradnega veterinarja takoj uradno obvesti o prisotnosti ali sumu prisotnosti slinavke in parkljevke, in živali, okužene s slinavko in parkljevko ali za katere obstaja sum, da so okužene, nastani ločeno od živali dovzetnih vrst, za katere obstaja tveganje, da bi se okužile ali kontaminirale z virusom slinavke in parkljevke; (c) veterinarji praktiki, uradni veterinarji, vodstveno osebje veterinarskih ali drugih uradnih ali zasebnih laboratorijev ter vsaka oseba, ki je pri svoji poklicni dejavnosti v stiku z živalmi dovzetnih vrst ali s proizvodi, pridobljenimi iz omenjenih živali, takoj obvezno uradno obvestijo pristojni organ o vsakem sumu ali prisotnosti slinavke in parkljevke, o katerih so obveščeni še pred uradnim posegom v okviru te direktive. 2. Brez poseganja v obstoječo zakonodajo Skupnosti o prijavljanju izbruhov živalskih bolezni mora država članica, na katere ozemlju je potrjen izbruh slinavke in parkljevke ali primarni primer slinavke in parkljevke pri divjih živalih, prijaviti bolezen ter poslati podatke in pisna poročila Komisiji in drugim državam članicam v skladu s Prilogo II.	Pravilnik o ukrepih za nadzor, zatiranje in preprečevanje širjenja slinavke in parkljevke (Uradni list RS, št. 75/05)	Lastnik ali vsakdo, ki skrbi za živali, spremlja živali ali skrbi zanje med prevozom, pristojni organ ali uradnega veterinarja takoj uradno obvesti o prisotnosti ali sumu prisotnosti slinavke in parkljevke in živali, okužene s slinavko in parkljevko ali za katere obstaja sum, da so okužene, nastani ločeno od živali dovzetnih vrst, za katere obstaja tveganje, da bi se okužile.	73. Imetnik živali vsak sum kužne bolezni pri živalih prijavi veterinarski organizaciji.			100

XIV. Predpisane zahteve ravnanja za prijavo bolezni svinjske kuge

PREDPIS EU	ZAHEVE zahteve iz predpisov EU, ki se upoštevajo pri navzkrižni skladnosti	DOMAČI PREDPIS predpisi Republike Slovenije, ki povzemajo zahteve iz predpisov EU	IZPOLNJEVANJE ZAHEV izpolnjevanje zahtev iz predpisov RS na ravni kmetijskega gospodarstva	ZAHEVE zahteve iz predpisov RS, ki jih mora izpolnjevati zavezanec in jih preverja kontrolor	STOPNJA KRŠITVE kršitve zahtev iz notranjih predpisov, izraženih z oceno		
					L	S	T
Direktiva Sveta 92/119/EGS z dne 17. decembra 1992 o splošnih ukrepih Skupnosti za nadzor nad določenimi živalskimi boleznimi in o posebnih ukrepih v primeru vezikularne bolezni prašičev (UL L št. 62 z dne 15. 3. 1993, str. 69), nazadnje spremenjena z Direktivo Sveta 2008/73/ES z dne 15. julija 2008 (UL L št. 219 z dne 14. 8. 2008, str. 40) 3. člen	3. člen Prijavljanje afriške prašičje kuge (1) Države članice morajo zagotoviti, da se pristojnemu organu obvezno in nemudoma prijavi pojav ali sum na afriško prašičjo kugo. Ne glede na dosedanje predpise Skupnosti o prijavljanju izbruhov živalskih bolezni mora država članica, na ozemlju katere se potrdi afriška prašičja kuga: (a) prijaviti bolezen in posredovati Komisiji in drugim državam članicam v skladu s Prilogo I podatke o: – izbruhih afriške prašičje kuge, ki so potrjeni na gospodarstvih, – primerih afriške prašičje kuge, ki so potrjeni na klavnici ali prevoznih sredstvih, – primarnih pojavih afriške prašičje kuge, ki so potrjeni pri divjih prašičih, – rezultatih epizootiološke poizvedbe, izvedene v skladu s členom 8; (b) v skladu s členom 16(3)(a) in (4) posredovati podatke Komisiji in drugim državam članicam o nadaljnjih potrjenih primerih afriške prašičje kuge pri divjih prašičih na okuženem območju.	Pravilnik o ukrepih za ugotavljanje, preprečevanje in zatiranje afriške prašičje kuge (Uradni list RS, št. 136/06 in 42/10)	Vsak pojav ali sum afriške prašičje kuge je treba nemudoma javiti VURS.	74. Imetnik živali vsak sum kužne bolezni pri živalih prijavi veterinarski organizaciji.			100

XV. Predpisane zahteve ravnanja za prijavo bolezn modrikastega jezika

PREDPIS EU	ZAHEVE zahteve iz predpisov EU, ki se upoštevajo pri navzkrižni skladnosti	DOMAČI PREDPIS predpisi Republike Slovenije, ki povzemajo zahteve iz predpisov EU	IZPOLNJEVANJE ZAHEV izpolnjevanje zahtev iz predpisov RS na ravni kmetijskega gospodarstva	ZAHEVE zahteve iz predpisov RS, ki jih mora izpolnjevati zavezanec in jih preverja kontrolor	STOPNJA KRŠITVE kršitve zahtev iz predpisov RS, izraženih z oceno		
					L	S	T
Direktiva Sveta 2000/75/ES z dne 20. novembra 2000 o določitvi posebnih določb za boj zoper in izkoreninjenje bolezn modrikastega jezika (UL L št. 327 z dne 22. 12. 2000, str. 74), zadnjič spremenjena z Direktivo 2012/5/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. marca 2012 o spremembah Direktive Sveta 2000/75/ES glede cepljenja proti bolezn modrikastega jezika (UL L št. 81 z dne 21. 3. 2012, str. 1) 3. člen	3. člen Države članice zagotovijo, da se pristojni organ obvezno takoj obvesti, če obstaja sum prisotnosti virusa bolezn modrikastega jezika ali če je prisotnost virusa potrjena.	Pravilnik o ukrepih za ugotavljanje, preprečevanje in zatiranje bolezn modrikastega jezika (Uradni list RS, št. 73/12)	Vsak pojav ali sum bolezn modrikastega jezika je treba nemudoma prijaviti VURS.	75. Imetnik živali vsak sum kužne bolezn pri živalih prijavi veterinarski organizaciji.			100

PODROČJE C: Dobro počutje živali

XVI. Predpisane zahteve ravnanja za dobro počutje telet

PREDPIS EU	ZAHTEVE zahteve iz predpisov EU, ki se upoštevajo pri navzkrižni skladnosti	DOMAČI PREDPIS predpisi Republike Slovenije, ki povzemajo zahteve iz predpisov EU	IZVAJANJE ZAHTEV izvajanje zahtev iz predpisov RS na ravni kmetijskega gospodarstva	ZAHTEVE zahteve iz predpisov RS, ki jih mora izpolnjevati zavezanec in jih preverja kontrolor	STOPNJA KRŠITVE kršitve zahtev iz predpisov RS, izražene z oceno										
					L	S	H								
Direktiva Sveta 91/629/EGS z dne 19. novembra 1991 o določitvi minimalnih pogojev za zaščito telet (UL L št. 340 z dne 11. 12. 1991, str. 28), zadnjič spremenjena z Uredbo Sveta (ES) št. 806/2003 z dne 14. aprila 2003 (UL L št. 122 z dne 16. 5. 2003, str. 1) 3. in 4. člen	3. člen 1. Države članice zagotovijo, da od 1. januarja 1994 in za prehodno obdobje štirih let vsa novozgrajena ali prenovljena gospodarstva in/ali taka, ki se začnejo prvič uporabljati po tem datumu, izpolnjujejo vsaj naslednje zahteve: – kjer so teleta nastanjena v skupinah, morajo imeti dovolj prostora, da se lahko neovirano obračajo in legajo, in sicer najmanj 1,5 m ² za vsako tele z živo maso 150 kg, – kjer so teleta nastanjena v posamičnih boksih ali privezana v stojščih, morajo imeti boksi ali stojšča perforirane stene in njihova širina ne sme biti manj kakor 90 cm plus ali minus 10 % ali 0,80-krat višina pri vihru. 2. Določbe iz odstavka 1 se ne uporabljajo za gospodarstva z manj kot šestimi teleti. 3. Od 1. januarja 1998 veljajo za vsa na novo zgrajena ali	Pravilnik o zaščiti rejnih živali (Uradni list RS, št. 51/10 in 70/10) 16. člen Tele je govedo do šestega meseca starosti (druga točka 2. člena).	(1) Individualni boksi za teleta, razen boksov za bolna teleta, morajo imeti take pregradne stene, da se lahko teleta med seboj vidijo in dotikajo. (2) Širina individualnega boksa mora biti vsaj enaka višini vihra teleta, dolžina individualnega boksa mora biti vsaj enaka dolžini teleta od konice nosu do sednične grče, pomnoženi s faktorjem 1,1. (3) Na gospodarstvih z več kot pet teleti morajo biti teleta, starejša od osem tednov, nameščena v skupinah. Vsa teleta v skupini morajo imeti dovolj prostora, da se brez težav obračajo, vstajajo, legajo in negujejo. Minimalna neovirana talna površina, ki jo mora imeti vsako tele v skupini, je najmanj <table><tr><td>Živa teža teleta v kg</td><td>Najmanjša talna površina na žival v m²</td></tr><tr><td>manj kot 150</td><td>1,5</td></tr><tr><td>150–220</td><td>1,7</td></tr><tr><td>220 in več</td><td>1,8</td></tr></table>	Živa teža teleta v kg	Najmanjša talna površina na žival v m ²	manj kot 150	1,5	150–220	1,7	220 in več	1,8	76. (MK) Če so teleta do osem tednov starosti nameščena posamezno, imajo posamezni boksi za zdrava teleta take pregrade, da se teleta med seboj vidijo, zaznavajo in dotikajo ter ustrezajo predpisani širini in dolžini (ne velja za gospodarstva, ki imajo na dan pregleda manj kot šest telet in sesna teleta, ki so ob materi). (Teleta, mlajša od osem tednov, so lahko nameščena v skupinah.)	20		
Živa teža teleta v kg	Najmanjša talna površina na žival v m ²														
manj kot 150	1,5														
150–220	1,7														
220 in več	1,8														
				77. (MK) Teleta, starejša od osem tednov, morajo biti nameščena v skupinah (ne velja za gospodarstva, ki imajo na dan pregleda manj kot šest telet, in		50									

obnovljena gospodarstva in za vsa tista, ki se bodo po tem datumu uporabljala prvič, naslednje določbe: (a) teleta, starejša od osem tednov, ne smejo biti nastanjena v individualnih boksih, razen če veterinar potrdi, da je žival zaradi njenega zdravja ali vedenja potrebno izolirati, da bi se jo lahko zdravilo. Širina vsakega individualnega boksa, v katerem je nastanjeno tele, je enaka najmanj višini teleta pri vihru, merjeni v stoječem položaju, višina pa najmanj telesni dolžini teleta, merjeni od konice nosu do repnega roba tuber ischii (sednična grča), pomnoženo z 1,1. Individualni boksi za teleta (razen tistih, ki se uporabljajo za izolacijo bolnih živali) ne smejo imeti polnih sten, temveč perforirane, ki teletom omogočajo, da lahko drug drugega vidijo in se med seboj dotikajo;			(4) Teleta iz prejšnjega odstavka se lahko namesti v individualne bokse v primerih, kadar veterinar presodi, da je izolacija potrebna zaradi zdravstvenih ali etoloških zahtev. (5) Določbe tega člena se ne uporabljajo za sesna teleta, ki so ob materi.	sesna teleta, ki so ob materi).			
(b) Za teleta, nastanjena v skupinah, meri neovirani prostor, ki je na voljo vsakemu teletu, najmanj 1,5 m² za tele z živo maso pod 150 kilogrami, najmanj 1,7 m² za tele z živo maso 150 kilogramov ali več in manj kakor 220 kilogramov ter najmanj 1,8 m² za tele z živo				78. Vsa teleta v skupini imajo dovolj prostora, da se brez težav obračajo, vstajajo in legajo ter imajo na voljo najmanj predpisano površino glede na težo.	20 če je odmik ≤ 10 %	50 če je odmik > 10 %	

	maso 220 ali več kilogramov. Vendar pa se določbe iz tega odstavka ne uporabljajo za: – gospodarstva z manj kot šestimi teleti, – sesna teleta, nastanjena skupaj z materjo. Od 31. decembra 2006 se uporabljajo zgoraj navedene določbe za vsa gospodarstva. 4. Trajanje uporabe objektov, zgrajenih – pred 1. januarjem 1994, ki ne izpolnjujejo zahtev iz odstavka 1, določi pristojni organ na podlagi rezultatov pregledov iz člena 7(1) in pod nobenim pogojem ne traja dlje kot do 31. decembra 2003.						
	4. člen 1. Države članice zagotovijo, da pogoji za rejo telet izpolnjujejo splošne določbe iz Priloge.	Pravilnik o zaščiti rejnih živali (Uradni list RS, št. 51/10 in 70/10) 6. člen, 8. člen, prvi, tretji in peti odstavek 9. člena, prvi odstavek 11. člena, 15. člen, 17. člen, 18. člen, 19. člen, 20. člen in 21. člen	Materiali za gradnjo objektov, boksov in opreme, s katerimi pridejo živali v stik, ne smejo biti škodljivi za živali. Biti morajo dovolj odporni in primerni za enostavno čiščenje in razkuževanje.				

	PRILOGA 1. Materiali, ki se uporabljajo za gradnjo prostorov za teleta ter zlasti boksov in opreme, s katero lahko teleta pridejo v stik, ne smejo biti škodljivi za teleta in mogoče jih mora biti povsem očistiti in razkužiti.						
	2. Do določitve pravil Skupnosti o tej zadevi morajo biti električna vezja in oprema nameščeni v skladu z veljavnimi nacionalnimi pravili, da se preprečijo elektrošoki.	peti odstavek 9. člena	Električna napeljava oziroma električno orodje mora biti nameščeno tako, da ne predstavlja nevarnosti za živali.	79. Električna napeljava je urejena tako, da preboj elektrike na žival ni mogoč (preprečeni elektrošoki).		50	
	5. Teleta ne smejo biti nenehno v temi. Za zadovoljevanje njihovih vedenjskih in fizioloških potreb je treba poskrbeti, ob upoštevanju različnih podnebnih sprememb v državah članicah, za primerno naravno ali umetno osvetlitev; slednja mora delovati najmanj toliko, kolikor traja obdobje naravne svetlobe, ki je navadno na	17. člen	Teleta v objektih ne smejo biti v stalni temi. Zagotovljena mora biti zadovoljiva naravna ali umetna osvetlitev v jakosti najmanj 80 lx. Pri umetni osvetlitvi mora ustrezati najmanj naravni osvetlitvi od 9. do 17. ure.	80. Pri naravni osvetlitvi so 1/20 talne površine odprtine v steni (okna in vrata). Pri umetni osvetlitvi je zagotovljenih 80 lux ali 11 W/m ² . Osvetlitev v slednjem primeru ustreza naravni osvetlitvi od 9. do 17. ure.			

	voljo med 9. in 17. uro. Poleg tega mora biti na voljo dovolj močna primerna osvetlitev (pritrjena ali prenosna), ki omogoča preverjanje telet kadar koli.						
	6. Lastnik ali oseba, ki je odgovorna za živali, vsa teleta v hlevski reji pregleda najmanj dvakrat na dan, teleta v pašni reji pa najmanj enkrat na dan. Teleta, ki kažejo znake bolezni ali poškodbe, se takoj ustrezno zdravijo, pri čemer se za vsako tele, ki se na oskrbo skrbnika ne odziva, čim prej pokliče veterinarja. Kadar je to potrebno, se bolna ali poškodovana teleta izolirajo v primernih prostorih s suhim in udobnim nastiljem.	18. člen, 6. člen	Vsa teleta v objektu morajo biti vsaj dvakrat dnevno pod nadzorom skrbnika. Vsa teleta, ki so nameščena zunaj objekta, morajo biti vsaj enkrat dnevno pod nadzorom skrbnika. Bolne, poškodovane in onemogle živali morajo biti takoj ustrezno oskrbljene, tako da se prepreči njihovo nepotrebno trpljenje. Zagotovljena mora biti ustrezna ločena namestitvev bolnih, poškodovanih ali onemoglih živali. Skrbnik živali mora pravočasno zahtevati veterinarsko pomoč in oskrbo bolnih ali poškodovanih živali, veterinarsko pomoč pri porodih, kadar je potrebna, ter ustrezno nego bolnih, poškodovanih in onemoglih živali.	81. Vsa teleta v objektu so vsaj dvakrat dnevno pod nadzorom skrbnika. Vsa teleta, ki so nameščena zunaj objekta, so vsaj enkrat dnevno pod nadzorom skrbnika. Zagotovljena mora biti ločena namestitvev bolnih, poškodovanih ali onemoglih živali v boksih s steljo.		50	
	8. Teleta se ne sme privezovati, razen telet v skupni hlevski reji, ki so lahko med pitjem mleka ali mlečnih nadomestkov privezana za največ eno uro. Priprave za privez na teletih ne smejo povzročati poškodb in se morajo redno pregledovati in po potrebi naravnati, tako da se udobno prilegajo telesu. Vsaka priprava za privez mora biti narejena tako, da	15. člen	Telet se ne sme privezovati. Privezovanje je dopustno le v času napajanja z mlekom ali mlečnim nadomestkom, vendar ne več kot za eno uro. Privezi teletom ne smejo povzročati poškodb in pretiranega zategovanja, dopuščati morajo nemoteno vstajanje, leganje, stanje, ležanje in nego telesa. Priveze je treba redno pregledovati.	82. (MK) Teleta se ne privezujejo. (Med napajanjem je dovoljeno teleta privezati, vendar ne več kot eno uro.)		50	

	se tele ne more zadušiti ali poškodovati in da teletu omogoča gibanje v skladu s točko.						
	9. Namestitveni objekti, boksi, oprema in pripomočki za teleta morajo biti ustrezno čiščeni in razkuženi, da se prepreči okužba prek njih in kopičenje organizmov, ki prenašajo bolezni. Iztrebke, urin ter nepojedeno ali raztreseno krmo je treba čim pogosteje odstranjevati, da se čim bolj zmanjša smrad in prepreči zbiranje muh ali glodalcev.	19. člen	Bokse, opremo in posodo, ki se uporabljajo za teleta, je treba redno čistiti in razkuževati, da se prepreči prenos bolezni. Blato, urin ter polito ali raztreseno krmo je treba redno odstranjevati, da se prepreči prenos bolezni.	83. (MK) Boksi, oprema in posoda, ki se uporabljajo za teleta, se redno čistijo. Blato, urin in polita ali raztresena krma se redno odstranjujejo. Navedeno se izvaja skladno z načinom reje.	20		
	10. Tla morajo biti gladka, toda ne spolzka, da se teleta ne poškodujejo, in zasnovana tako, da ne morejo povzročiti poškodb ali bolečin teletom, ki na njih stojijo ali ležijo. Ustrezati morajo velikosti in masi telet ter imeti trdno, ravno in stabilno površino. Ležišče mora biti udobno, čisto in imeti primerne odtokove ter ne sme škodljivo vplivati na teleta. Vsem teletom, mlajšim od dveh tednov, je treba zagotoviti primerno steljo.	20. člen	Tla morajo biti taka, da teletom ne povzročajo poškodb, bolezni in neugodja. Vsa teleta morajo imeti ves čas neomejen dostop do ležišča, ki mora biti udobno, čisto, suho in ne sme škodljivo vplivati na teleta. Vsem teletom, mlajšim od dveh tednov, je treba zagotoviti primerno, čisto, suho in zdravju telet neškodljivo steljo.	84. (MK) Vsem teletom, mlajšim od dveh tednov, je zagotovljena stelja.			
	11. Z namenom spodbujanja zdravja in dobrega počutja se vsem teletom zagotovi ustrezna prehrana, prilagojena njihovi starosti, telesni masi ter vedenjskim in fiziološkim potrebam. V ta namen krma za teleta vsebuje	prvi do četrty odstavek 21. člena	Teletom je treba zagotoviti ustrezno prehrano, primerno njihovi starosti, telesni teži ter etološkim in fiziološkim potrebam. Krma za teleta mora vsebovati dovolj železa, ki zagotavlja povprečno stopnjo krvnega	85. (MK) Teleta od vsaj drugega tedna imajo na razpolago dovolj strukturne krme.			

	zadostne količine železa, ki zagotavlja, da znaša povprečna vrednost krvnega hemoglobina najmanj 4,5 mmol/l, vsakemu teletu, starejšemu od dveh tednov, pa se zagotovi najmanjši dnevni obrok vlakninaste krme, ki se za teleta, stara od osem do dvajset tednov, poveča za 50 g do 250 g na dan. Teletom se ne sme natikati nagobčnik.		hemoglobina najmanj 4,5 mmol/l. Teleta, starejša od dveh tednov, morajo imeti ponujeno mrvo primerne kakovosti, tako da jo lahko zauživajo, kadar želijo. V obdobju od osmega do 20. tedna starosti se količina mrve zvišuje od 50 g na 250 g na dan. Teletom je prepovedano natikati nagobčnike.				
	12. Vsa teleta se morajo krmiti najmanj dvakrat na dan. Če so teleta nastanjena v skupinah in se ne krmijo po želji ali prek avtomatskega sistema za krmljenje, mora imeti vsako tele dostop do krme sočasno kot druga v skupini.	peti odstavek 21. člena	Vsa teleta morajo biti krmljena najmanj dvakrat dnevno. V skupinski reji in pri omejevalnem krmljenju brez elektronskih krmlilnih postaj morajo imeti vsa teleta istočasno nemoten dostop do krme.	86. Vsa teleta so krmljena najmanj dvakrat dnevno. 87. V skupinski reji in pri omejevalnem krmljenju brez elektronskih krmlilnih postaj imajo vsa teleta istočasno nemoten dostop do krme.	20		
	13. Vsa teleta, starejša od dveh tednov, morajo imeti dostop do zadostne količine sveže vode ali pa potrebe po napajanju zadostiti s pitjem drugih tekočin. Vendar pa se teletom, ki so izpostavljena visokim temperaturam ali ki so bolna, zagotovi stalen dostop do sveže pitne vode.	šesti odstavek 21. člena	Vsa teleta morajo imeti dostop do sveže in čiste pitne vode v zadostnih količinah ali pa morajo biti njihove potrebe po tekočini zadovoljene s pomočjo drugih, za napajanje primernih tekočin.	88. Vsa teleta imajo dostop do sveže in čiste pitne vode v zadostnih količinah ali pa zadovoljijo potrebe po tekočini z drugimi, za napajanje primernimi tekočinami.			
	14. Oprema za krmljenje in napajanje mora biti načrtovana, konstruirana, nameščena in vzdrževana tako, da se čim bolj zmanjša kontaminacija krme in vode za teleta.	sedmi odstavek 21. člena	Oprema za napajanje in krmljenje mora biti oblikovana, grajena, nameščena in zaščitena tako, da je onesnaženje vode in krme čim manjše.				
	15. Vsako tele prejme kolostrum čim prej po rojstvu in v vsakem	osmi odstavek 21. člena	Vsako tele mora prejeti goveji kolostrum čim prej po rojstvu,				

	primeru v prvih šestih urah življenja.		vsekakor pa v prvih šestih urah življenja.				
--	---	--	---	--	--	--	--

XVII. Predpisane zahteve ravnanja za dobro počutje prašičev

PREDPIS EU	ZAHTEVE zahteve iz predpisov EU, ki se upoštevajo pri navzkrižni skladnosti	DOMAČI PREDPIS predpisi Republike Slovenije, ki povzemajo zahteve iz predpisov EU	IZVAJANJE ZAHTEV izvajanje zahtev iz predpisov RS na ravni kmetijskega gospodarstva	ZAHTEVE zahteve iz predpisov RS, ki jih mora izpolnjevati zavezanec in jih preverja kontrolor	STOPNJA KRŠITVE kršitve zahtev iz predpisov RS, izražene z oceno		
					L	S	T
Direktiva Sveta 91/630/EGS z dne 19. novembra 1991 o določitvi minimalnih pogojev za zaščito prašičev (UL L št. 340 z dne 11. 12. 1991, str. 33), zadnjič spremenjena z Uredbo Sveta (ES) št. 806/2003 z dne 14. aprila 2003 (UL L št.	3. člen Države članice zagotovijo da: 1. vsa gospodarstva izpolnjujejo naslednje zahteve: (a) vsakemu tekaču ali pitancu, ki živi v skupini, razen mladice po osemenitvi in svinjam, mora biti na voljo neovirana talna površina, ki meri najmanj: živa masa, kg m ² do 10 0,15 nad 10 do 20 0,20	Pravilnik o zaščiti rejnih živali (Uradni list RS, št. 51/10 in 70/10) 22. člen, 26. člen, tretji odstavek 27. člena, prvi odstavek 30. člena, prvi, drugi, četrti in sedmi odstavek 33. člena, prvi odstavek 55. člena	Najmanjša talna površina, ki jo mora imeti vsak tekač ali pitanec v skupini, razen mladice po osemenitvi in svinje, je: teža (kg) m ² do 10 0,15 10–20 0,20 20–30 0,30 30–50 0,40 50–85 0,55 85–110 0,65 več kot 110 ... 1,00	89. Zagotovljena je najmanjša predpisana površina	10 če je odmik ≤ 10 % 20 10 % < odmik ≤ 30 %	50 30 % <	

122 z dne 16. 5. 2003, str. 1) 3. člen in prvi odstavek 4. člena	nad 20 do 30 0,30 nad 30 do 50 0,40 nad 50 do 85 0,55 nad 85 do 110 0,65 nad 110 1,00 (b) skupna neovirana talna površina, ki je na voljo vsaki mladici po osemenitvi in vsaki svinji, kadar so mladice in/ali svinje v istih skupinah, mora meriti najmanj 1,64 m ² oziroma 2,25 m ² . Če so živali nastanjene v skupinah z manj kot 6 živalmi, mora biti neovirana talna površina večja za 10 %. Če so živali nastanjene v skupinah s 40 ali več živalmi, je lahko neovirana površina manjša za 10 %.		Najmanjša talna površina za živali v skupini mora biti na mladico po osemenitvi 1,64 m ² , na svinjo pa 2,25 m ² . Če je v skupini pet ali manj živali, mora biti talna površina na žival večja za 10 %. Če je v skupini 40 ali več živali, je lahko talna površina na žival manjša za 10 %. Za breje živali mora biti najmanjša površina polnih tal 0,95 m ² na mladico in 1,30 m ² na svinjo. Največ 15 % te površine je lahko za drenažne odprtine.																							
	2. površine izpolnjujejo naslednje zahteve: (a) za mladice po osemenitvi in breje svinje: na celotnem delu talne površine iz 1(b), ki meri najmanj 0,95 m ² za mladico in najmanj 1,3 m ² za svinjo, morajo biti polna tla, pri katerih je lahko največ 15 % namenjenih drenažnim odprtinam; (b) kadar se betonske rešetke uporabljajo za prašiče v skupinah, (i) največja širina rež med rešetkami ne sme presegati: – 11 mm za pujske,		Če se uporabljajo betonske rešetke za prašiče v skupini, mora biti: a) največja širina rež med rešetkami: <table><tr><td>vrsta</td><td>največja</td></tr><tr><td>prašičev</td><td>širina rež</td></tr><tr><td></td><td>(mm)</td></tr><tr><td>pujski</td><td>11</td></tr><tr><td>tekači</td><td>14</td></tr><tr><td>pitanci</td><td>18</td></tr><tr><td>mladice in</td><td>20</td></tr><tr><td>svinje</td><td></td></tr></table> b) najmanjša širina rešetk: <table><tr><td>vrsta prašičev</td><td>največja</td></tr></table>	vrsta	največja	prašičev	širina rež		(mm)	pujski	11	tekači	14	pitanci	18	mladice in	20	svinje		vrsta prašičev	največja	90. Največja širina rež in najmanjša širina rešetk ustrezata predpisanim velikostim.	20			
vrsta	največja																									
prašičev	širina rež																									
	(mm)																									
pujski	11																									
tekači	14																									
pitanci	18																									
mladice in	20																									
svinje																										
vrsta prašičev	največja																									

	– 14 mm za odstavljenice, – 18 mm za pitance, – 20 mm za mladice po parjenju in svinje; (ii) mora širina rešetke znašati najmanj: – 50 mm za pujske in odstavljenice ter – 80 mm za pitance, mladice po osemenitvi in svinje;		širina rešetk (mm) pujski in tekači 50 pitanci, mladice 80 in svinje				
	3. gradnja ali predelava objektov, v katerih so svinje in mladice privezane, je prepovedana. Od 1. januarja 2006 dalje je privezovanje svinj in mladic prepovedano;		Gradnja in ureditev objektov, v katerih so svinje in mladice privezane, sta prepovedani. Prepovedano je privezovanje svinj in mladic.	91. (MK) Svinje in mladice niso privezane.	20		
	4) (a) svinje in mladice se v obdobju od 4 tednov po parjenju do 1 tedna pred predvideno prasitvijo redijo v skupinah. Stranice boksa, v katerem je nastanjena skupina, morajo biti daljše od 2,8 m. Če je v skupini manj kot 6 živali, morajo biti stranice boksa, v kateri je nastanjena skupina, daljše od 2,4 m; (b) z odstopanjem od določb iz (a) so lahko svinje in mladice, ki se redijo na gospodarstvih z manj kot 10 svinjami, v obdobju iz (a) nastanjene individualno, pod pogojem, da se v boksih lahko neovirano obračajo;		Svinje in mladice morajo biti od štirih tednov po osemenitvi do enega tedna pred pričakovano prasitvijo nameščene v skupine. Stranice boksa, v katerem je skupina šestih ali več živali, morajo biti daljše od 2,8 m. Stranice boksa, v katerem je nameščenih pet ali manj živali, morajo biti daljše od 2,4 m. Ne glede na prejšnji odstavek so na gospodarstvih z manj kot desetimi svinjami in mladicami živali od štirih tednov po osemenitvi do enega tedna pred pričakovano prasitvijo lahko tudi v posameznih boksih, v katerih imajo dovolj prostora za obračanje. Treba je skrbeti, da med živalmi v skupini ni	92. Svinje in mladice so od štirih tednov po osemenitvi do enega tedna pred pričakovano prasitvijo nameščene v skupine. Velikost boksov ustreza predpisanim zahtevam. Na gospodarstvih z desetimi svinjami in mladicami ali manj so lahko živali tudi v posameznih boksih, v katerih imajo dovolj prostora za obračanje.	20		

			medsebojnega napadalnega vedenja.				
	5. brez poseganja v zahteve iz Priloge se svinjam in mladice omogoči trajen dostop do materiala, s katerim se lahko ukvarjajo in ki izpolnjuje vsaj ustrezne zahteve iz Priloge;		Vsi prašiči morajo imeti na voljo slamo ali drug material oziroma predmete za zadostitev njihovih etoloških potreb in s tem preprečevanje grizenja repov in drugih motenj v obnašanju.	93. (MK) Vsi prašiči imajo na voljo primeren material oziroma predmete za zadostitev svojih etoloških potreb skladno z načinom reje.	20		
	6. krmljenje svinj in mladice v skupinah mora potekati na način, ki vsaki živali zagotovi zadostno količino krme, tudi če se zanjo hkrati potegujejo druge živali;		Prašiče je treba krmiti najmanj enkrat dnevno. V skupinski reji in pri omejevalnem krmljenju brez elektronskih krmilnih postaj morajo imeti vse živali istočasen dostop do krme.	94. Prašiči se krmijo najmanj enkrat dnevno. 95. V skupinski reji, pri kateri je krmljenje količinsko omejeno, imajo vse živali istočasen dostop do krme.		50	
	7. za potešitev lakote in potrebe po žvečenju morajo vse breje svinje in mladice dobiti zadostno količino voluminozne ali visoko vlakninaste krme in visokoenergetske krme;		Živalim je treba pokladati dovolj krme. Vse breje živali morajo imeti dovolj krme z visokim deležem surove vlaknine kot tudi dovolj močnih krmil, da bi se nasitile in zadovoljile potrebo po žvečenju.	96. V se breje svinje in mladice morajo za potešitev lakote in potrebe po žvečenju dobiti zadostno količino voluminozne ali visoko vlakninaste krme in visokoenergetske krme.		50	
	8. prašiči, ki morajo živeti v skupinah, močno agresivni prašiči, prašiči, ki so jih napadli drugi prašiči ter bolni ali poškodovani prašiči so lahko začasno nastanjeni v individualnih boksih. V tem primeru individualni boks živali omogoča neovirano obračanje, če to ni v nasprotju s posebnimi		Prašiče, ki so pretirano napadalni do drugih ali so pretirano izpostavljeni napadanju drugih, je treba odstraniti iz skupine ter jih začasno namestiti v posamezne bokse. V tem primeru morajo biti boksi tako veliki, da se lahko prašič nemoteno obrača, vstaja in lega.				

	veterinarskimi nasveti;						
	Člen 4 1. Države članice zagotovijo, da pogoji za rejo prašičev ustrezajo splošnim določbam, določenim v Prilogi. Vendar pa do 30. junija 1995 pristojni organi držav članic lahko odobrijo odstopanje od odstavkov 3, 5, 8 in 11 poglavja I. PRILOGA POGLAVJE I SPLOŠNI POGOJI Poleg ustreznih določb Priloge k Direktivi 98/58/ES se uporabljajo naslednje zahteve: 2. Prašiči morajo biti najmanj osem ur na dan nastanjeni pri svetlobi z močjo najmanj 40 lukskov.	Pravilnik o zaščiti rejnih živali (Uradni list RS, št. 51/10 in 70/10): 23. člen, 24. člen, 26. člen, prvi do peti odstavek 29. člena, 30. člen, 31. člen, 32. člen, tretji do sedmi odstavek 33. člena, 34. člen in 35. člen	Prašiči v objektih ne smejo biti stalno v temi. Zagotovljena mora biti najmanj osvetlitev 40 lx najmanj osem ur dnevno. Na voljo mora biti stalen dovolj močen vir svetlobe, tako da je ob vsakem času mogoč pregled prašičev.	97. Zagotovljena je najmanj osvetlitev 40 lukskov ali 5,7 W/m² najmanj osem ur dnevno.	20		
	3. Prostori za prašiče morajo biti zgrajeni tako, da živalim omogočajo: – dostop do ležišča, ki je primerno glede velikosti in temperature ter čisto in opremljeno z ustreznim sistemom odvajanja, tako da lahko vse živali ležijo istočasno, – da lahko ležijo in normalno		Tla morajo biti taka, da živalim ne povzročajo poškodb, bolezni in neugodja. Ustrezati morajo velikosti in teži živali. Vsi prašiči morajo imeti dostop do ležišča, ki mora biti udobno, čisto, suho in ne sme škodljivo vplivati nanje. Biti mora dovolj prostora, da lahko vsi prašiči istočasno ležijo, normalno vstajajo in legajo.				

	vstajajo, – da lahko vidijo druge prašiče, pri čemer so lahko v tednu pred načrtovano prasitvijo in med prasitvijo svinje in mladice ločene od sovrstnikov.						
	8. Vsi posegi, ki se ne opravljajo za terapevtske ali diagnostične namene ali ki niso namenjeni označevanju prašičev v skladu z ustrežno zakonodajo, ki pri živalih povzročijo poškodbo ali izgubo občutljivega dela telesa ali spremembo zgradbe kosti, so prepovedani, razen: – enakomernega skrajšanja podočnikov z brušenjem ali ščipanjem pri pujskih, ki niso stari več kot sedem dni, pri čemer se mora oblikovati nepoškodovana gladka površina; pri merjascih se lahko čakani skrajšajo, kjer je to potrebno zaradi preprečevanja poškodb pri drugih živali ali zaradi varnosti, – krajšanje dela repa, – kastracije samcev na način, ki ne vključuje pretrganja tkiva, – nameščanja nosnih obročev samo pri živalih, ki se redijo na prostem, in v skladu z nacionalno zakonodajo. Krajšanje repa in krajšanje podočnikov se ne smeta opravljati rutinsko, temveč samo takrat, kadar se lahko dokaže, da so na seskih svinj ali na uhljih ali repih		Kastracijo samcev do vključno sedmega dneva starosti lahko na način, ki ne vključuje trganja tkiva, opravi veterinar ali druga oseba v skladu z zakonom, ki ureja veterinarstvo. Pri prašičih, ki so starejši od sedmih dni, lahko opravi kastracijo le veterinar z uporabo anestezije in dodatne dolgotrajne analgezije. Krajšanje dela repa oziroma enakomerno krajšanje podočnikov z brušenjem je dovoljeno opravljati samo v primerih, kadar skrbnik živali dokaže, da v nasprotnem primeru lahko pride do hujših poškodb na seskih svinj ali na uhljih oziroma repih drugih prašičev. Pred izvajanjem takšnih posegov mora skrbnik živali dokazati, da je izvedel druge ukrepe za preprečevanje grizenja repov in drugih vedenjskih motenj, pri čemer upošteva okolje in gostoto naseljenosti. Krajšanje dela repa in enakomerno krajšanje podočnikov do vključno sedmega dneva starosti prašiča lahko opravi veterinar ali ustrezno usposobljen skrbnik živali v skladu	98. Kastracija se opravlja do sedmega dneva starosti. Po sedmem dnevu jo opravlja veterinar z uporabo anestezije in dodatne dolgotrajne analgezije. 99. Repi se krajšajo pri sesnih živalih do starosti sedem dni. Pri starejših živalih opravlja to le veterinar. Repi se ne krajšajo rutinsko. Zobje se pri prašičih za pitanje brusijo ali ščipajo do sedmega dneva starosti.		50 50	

	drugih prašičev nastale poškodbe. Pred izvajanjem takšnih posegov se sprejmejo drugi ukrepi za preprečevanje grizenja repov in drugih vedenjskih motenj, pri čemer se upoštevata okolje in gostota živali. Zaradi tega se morajo neprimerne bivalne razmere nastanitve ali sistemi reje spremeniti. Vse zgoraj navedene posege lahko opravi samo veterinar ali skladno s členom 5 te direktive usposobljena oseba z izkušnjami pri opravljanju takšnih posegov z ustreznimi sredstvi in pod ustreznimi higienskimi pogoji. Kastracijo ali krajšanje repov pri pujskih, starih več kot sedem dni, lahko opravi samo veterinar z uporabo anestezije ali dodatne dolgotrajne analgezije.		z zakonom, ki ureja živinorejo. Pri prašičih, ki so starejši od sedmih dni, lahko opravi krajšanje repa ali krajšanje zob le veterinar z uporabo anestezije in dodatne dolgotrajne analgezije.				
	POGLAVJE II POSEBNE DOLOČBE ZA RAZLIČNE KATEGORIJE PRAŠIČEV A. MERJASCI Boksi za merjasce morajo biti postavljeni in zgrajeni tako, da se v njih merjasec lahko obrača ter sliši, voha in vidi druge prašiče. Odraslemu merjascu mora biti na voljo neovirana površina, ki meri		2. Posebne zahteve za različne vrste prašičev Boksi za merjasce morajo biti nameščeni in zgrajeni tako, da se lahko merjasci obračajo, slišijo, vohajo in vidijo druge prašiče. Na voljo morajo imeti čist, primerno suh in udoben prostor za ležanje. Talna površina boksa za odraslega merjasca mora biti najmanj 6 m². Če je boks za merjasce namenjen tudi za pripust, mora biti talna	100. Talna površina boksa za odraslega merjasca je najmanj 6 m² ali 10 m², če se boks uporablja tudi za pripust.	20 če je odmik ≤ 10 %	50 če je odmik > 10 %	

	najmanj 6 m ² . Če se boksi uporabljajo tudi za pripust, mora površina, ki je na voljo odraslemu merjascu, meriti najmanj 10 m ² , boks pa ne sme imeti ovir. Od 1. januarja 2003 dalje velja ta določba za vsa na novo zgrajena ali obnovljena gospodarstva ali gospodarstva, ki se bodo po tem datumu uporabljala prvič. Od 1. januarja 2005 velja ta določba za vsa gospodarstva.		površina boksa za odraslega merjasca najmanj 10 m ² .				
	B. SVINJE IN MLADICE 1. Sprejmejo se ukrepi za zmanjšanje agresivnosti v skupinah. 2. Če je potrebno, se morajo breje svinje in mladice tretirati pred zunanjimi in notranjimi zajedavci. Če so nastanjene v prasitvenih boksih, je treba breje svinje in mladice temeljito očistiti.		Treba je skrbeti, da med živalmi v skupini ni medsebojnega napadalnega vedenja. Brejim svinjam in mladice je treba, če je potrebno, odpraviti zunanje in notranje zajedavce. Breje svinje in mladice je treba pred namestitvijo v prasitvene bokse temeljito očistiti.				
	3. V tednu pred predvideno prasitvijo morajo svinje in mladice dobiti na razpolago zadostne količine ustreznega materiala za izdelavo gnezda, razen kadar to zaradi sistema za odvajanje gnojevke, ki se uporablja na obratu, ni tehnično izvedljivo.		Na voljo morajo imeti čist, primerno suh in udoben prostor za počitek ter primeren material za gradnjo gnezda, če to ni onemogočeno zaradi sistema preluknjanih tal in gnojevke.	101. Svinje imajo v tednu pred prasitvijo na voljo material (slamo) za gradnjo gnezda, razen če uporabe materiala ne dopušča način reje (sistem preluknjanih tal in sistem odgnojevanja).	20		
	4. Za svinjo ali mladico mora biti neoviran prostor, ki omogoča lažji		Za ležiščem vsake breje svinje ali mladice mora biti na razpolago	102. Ležišče breje svinje ali mladice je dovolj	20		

	potek naravne prasiatve ali prasiatve, pri kateri je potrebna pomoč. 5. Prasitveni boksi, v katerih se svinje lahko prosto gibljejo, morajo omogočati zaščito pujskov, na primer z zaščitnimi rešetkami.		dovolj velik prostor, ki omogoča nemoteno prasitev ali pomoč pri prasitvi. Prasitveni boksi morajo imeti pregrado, ki ločuje gnezdo od preostalega dela boksa.	veliko, da omogoča nemoteno prasitev ali pomoč pri prasitvi. V prasitvenih boksih je pujskom zagotovljena možnost umika.			
	C. SESNI PUJSKI 1. Del celotne površine tal, ki živalim omogoča, da lahko ležijo istočasno, mora biti poln ali prekrit z blazino, slamo ali drugim primernim materialom 2. Kadar se uporablja prasitveni boks, morajo imeti pujski dovolj prostora, da lahko sesajo brez težav. 3. Sesni pujski, mlajši od 28 dni, ne smejo biti odstavljani od svinje, razen kadar bi nadaljnje sesanje škodljivo vplivalo na dobro počutje ali zdravje svinje ali pujska. Vendar pa se lahko sesni pujski odstavijo do sedem dni prej, če se premestijo v posebne prostore, ki se pred nastanitvijo nove skupine izpraznijo, temeljito očistijo in razkužijo ter so ločeni od prostorov, v katerih se nahajajo svinje, z namenom zmanjševanja možnosti prenosa bolezni na pujske.		Sesnim pujskom mora biti v gnezdu zagotovljeno toplotno ugodje. Gnezdo mora biti čisto, suho in udobno ter ločeno od prostora za svinjo. Tla v gnezdu morajo biti polna (neperforirana). Če so tla v gnezdu perforirana, morajo biti pokrita z blazino, slamo ali drugim primernim materialom. Vsi pujski morajo imeti možnost istočasnega počivanja. Pri ukleščenih svinjah morajo imeti pujski možnost, da nemoteno sesajo. Pujske je dovoljeno odstavljati po 28. dnevu starosti. Ne glede na prejšnji odstavek je pujske dovoljeno odstaviti tudi do sedem dni prej, če so preseljeni v očiščena in razkužena vzrejališča, ločena od objektov za svinje. Izjemoma je odstavitev dovoljena tudi prej, če je potrebno zaradi dobrega počutja ali zdravja živali.	103. (MK) Tla v gnezdu so polna (nepreluknjana). Če so preluknjana, so pokrita z blazino, slamo ali drugim primernim materialom. Vsi pujski imajo možnost istočasnega počivanja. Pri ukleščenih svinjah imajo pujski možnost, da nemoteno sesajo.	20		
				104. Pujski se ne odstavljajo pred 21. dnem starosti, razen iz zdravstvenih razlogov in zaradi dobrega počutja. Če se odstavijo med 21. in 28 dnem, jih premestijo v posebne prostore, ki se pred nastanitvijo nove skupine izpraznijo, temeljito očistijo in razkužijo ter so ločeni od prostorov, v katerih so svinje.	20		
	D. TEKAČI IN PITANCI 1. Če se prašiči redijo v skupinah,		Tekače je treba namestiti v skupine čim prej po odstavitvi. Tekachi in	105. Pri reji tekačev in pitancev so vzpostavljene		50	

	se morajo sprejeti ukrepi za preprečevanje medsebojnih spopadov, ki presegajo mero normalnega vedenja. 2. Prašiči morajo biti nastanjeni v skupinah, ki se, kolikor je mogoče, med seboj ne mešajo. Če se morajo prašiči, ki se ne poznajo, združiti v skupino, se mora to zgoditi v kar se da zgodnji starosti, po možnosti najkasneje v enem tednu po odstavitvi. Kadar se skupine prašičev mešajo, se jim na primeren način omogoči, da se lahko umaknejo in skrijejo pred drugimi prašiči. 3. Ob znakov hudih spopadov med prašiči se nemudoma preučijo vzroki zanje in sprejmejo ustrezni ukrepi, kot na primer zagotovitev zadostne količine slame ali drugih materialov, ki jih živali lahko raziskujejo. Ogrožene živali ali posamezne agresivne živali se ločijo od skupine. 4. Uporaba pomirjeval z namenom lažjega prilagajanja živali na življenje v skupini se dovoli samo v izjemnih primerih in po posvetovanju z veterinarjem.		pitanci morajo biti nameščeni v stabilnih skupinah s čim manj mešanja. Če je treba prašiče, ki se ne poznajo, združiti v skupino, je treba to storiti čim prej, najkasneje v sedmih dneh po odstavitvi. V teh primerih je treba vsem prašičem na primeren način omogočiti, da se lahko umaknejo in skrijejo pred drugimi prašiči. Pri reji prašičev v skupinah je treba z ustreznimi ukrepi preprečiti medsebojne spopade, ki presegajo mejo normalnega vedenja. Prašiče, ki so pretirano napadalni do drugih ali so pretirano izpostavljeni napadalnosti drugih, je treba odstraniti iz skupine ter jih začasno namestiti v posamezne bokse. V tem primeru morajo biti boksi tako veliki, da se prašič lahko nemoteno obrača, vstaja in lega. Uporaba pomirjeval zaradi lajšanja prilagoditve tekačev in pancev reji v skupini se uporablja samo izjemoma, če veterinar presodi, da je uporaba pomirjeval upravičena.	stabilne socialne skupine. Prašiči iz različnih socialnih skupin se ne smejo mešati med seboj.			
--	--	--	---	--	--	--	--

XVIII. Predpisane zahteve ravnanja za dobro počutje rejnih živali

PREDPIS EU	ZAhteVE zahteve iz predpisov EU, ki se upoštevajo pri navzkrižni skladnosti	DOMAČI PREDPIS PREDPISI Republike Slovenije, ki povzemajo zahteve iz predpisov EU	IZVAJANJE ZAHTEV izvajanje zahtev iz predpisov RS na ravni kmetijskega gospodarstva	ZAhteVE zahteve iz predpisov RS, ki jih mora izpolnjevati zavezanec in jih preverja kontrolor	STOPNJA KRŠITVE kršitve zahtev iz predpisov RS, izražene z oceno		
					L	S	T
Direktiva Sveta 98/58/ES z dne 20. julija 1998 o zaščiti rejnih živali (UL L št. 221 z dne 8. 8. 1998, str. 23), zadnjič spremenjena z Uredbo Sveta (ES) št. 806/2003 z dne 14. aprila 2003 (UL L št. 122 z dne 16. 5. 2003, str. 1) 4. člen	4. člen Države članice zagotovijo, da so pogoji, pod katerimi se živali (razen rib, plazilcev ali dvoživk) ob upoštevanju njihove vrste, stopnje razvoja, prilagoditve in udomačenosti ter fizioloških in etoloških potreb vzreajo ali redijo v skladu z obstoječo prakso in znanstvenimi dognanji, usklajeni z določbami iz te priloge. PRILOGA Osebj 1. Za živali skrbi dovolj številno osebje, ki ima za to potrebne sposobnosti, znanje in strokovno usposobljenost. Pregledi 2. Vse živali v sistemih reje, v katerem je njihovo dobro počutje odvisno od pogoste človeške oskrbe, se pregledajo najmanj enkrat na dan. Živali v drugih sistemih se pregledajo v takšnih	Pravilnik o zaščiti rejnih živali (Uradni list RS, št. 51/10 in 70/10) 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13. člen Zakona o zaščiti živali (Uradni list RS, št. 98/99, 126/03, 14/07 in 23/13) tretji odstavek 8. člena 4. člen 5., 6. člen	Skrbnik živali mora storiti vse, da zagotovi dobrobit živali, ki so v njegovi oskrbi. Preprečevati mora vzroke, ki lahko pri živalih povzročijo bolečine, poškodbe, bolezni oziroma motnje v obnašanju. Za živali mora skrbeti primerno število ljudi z ustreznim znanjem, usposobljenostjo ter odgovornim odnosom do živali. Vse rejne živali morajo biti vsaj enkrat dnevno pod rednim nadzorstvom oskrbovalcev.	106. Na kmetijskem gospodarstvu je določena odgovorna oseba za ustrezno oskrbo živali, ki so vsaj enkrat dnevno pod njenim rednim nadzorom <i>(ne velja za teleta).</i>	20		

	časovnih presledkih, da se prepreči vsakršno trpljenje živali.						
	3. Na voljo je ustrezna razsvetljava (nameščena ali prenosna), da se lahko kadar koli opravijo temeljiti pregledi živali.	5., 6. člen	Za vsakodnevni nadzor, ki ga opravlja skrbnik živali, morajo biti zagotovljeni pogoji za potrebne preglede, vključno z zadostno osvetlitvijo objekta, tako da je možno opraviti pregled živali ob vsakem času.				
	4. Za vsako žival, ki kaže znake bolezni ali poškodbe, je treba nemudoma ustrezno poskrbeti, in če se žival na takšno oskrbo ne odziva, je treba čim prej poiskati nasvet veterinarja. Kadar je to potrebno, se bolne ali poškodovane živali izolirajo v primernih prostorih s suhim in udobnim nastiljem.	5., 6. člen	Bolne, poškodovane in onemogle živali morajo biti takoj ustrezno oskrbljene, tako da se prepreči njihovo nepotrebno trpljenje. Zagotovljena mora biti ustrezna ločena namestitvev bolnih, poškodovanih ali onemoglih živali v primernih prostorih s suho in udobno steljo. Skrbnik živali mora pravočasno zahtevati veterinarsko pomoč in oskrbo bolnih ali poškodovanih živali, po potrebi veterinarsko pomoč pri porodih ter ustrezno nego bolnih, poškodovanih in onemoglih živali.	107. Bolne, poškodovane in onemogle živali se takoj ustrezno oskrbijo in, če je treba, ločeno namestijo v prostorih ali primernih krajih s suho in udobno steljo <i>(ne velja za teleta).</i>		50	
	Vodenje evidence 5. Lastnik ali rejec živali vodi evidenco o zdravljenju in o številu smrtnih primerov, odkritih pri vsakem pregledu. Če je treba enake podatke hraniti v druge namene, ti prav tako zadoščajo za namene te direktive.	7. člen in evidenca zdravljenj (dnevnik veterinarskih posegov) se vodi skladno s 15. členom Pravilnika o sledljivosti prometa in uporabe ter shranjevanju veterinarskih zdravil (Uradni list RS, št. 38/09)	Skrbnik živali mora na gospodarstvu voditi dnevnik veterinarskih posegov v skladu s predpisom, ki ureja izjemno uporabo zdravil za zdravljenje živali, in voditi evidence o zdravljenju živali. Skrbnik živali mora redno voditi evidenco o poginih živali, ki jih odkrije pri vsakem pregledu.	108. Skrbnik živali vodi dnevnik veterinarskih posegov v skladu s predpisom, ki ureja izjemno uporabo zdravil za zdravljenje živali. Vodi tudi evidenco o poginih živali.	20		

			Evidenca mora vsebovati najmanj datum pregleda in število poginulih živali oziroma identifikacijsko oznako živali.				
	6. Takšni podatki se hranijo vsaj tri leta in so na voljo pristojnemu organu med izvajanjem inšpekcijskega pregleda ali če se drugače zahteva.	7. člen	Evidenco o poginih mora skrbnik živali hraniti najmanj tri leta od zadnjega vpisa ter jo je dolžan na zahtevo predložiti uradnemu veterinarju na vpogled. Dnevnik veterinarskih posegov mora skrbnik živali hraniti najmanj pet let od zadnjega vpisa ter ga mora na zahtevo predložiti pristojnemu inšpektorju na vpogled.	109. Skrbnik živali hrani dnevnik veterinarskih posegov najmanj tri leta od zadnjega vpisa za potrebe te uredbe, evidenco poginov pa prav tako najmanj tri leta od zadnjega vpisa.			
	Svoboda gibanja 7. Ob upoštevanju vrste živali in v skladu s pridobljenimi izkušnjami in znanstvenimi dognanji se svobodnega gibanja živali ne sme omejevati na način, pri katerem bi se povzročilo nepotrebno trpljenje ali poškodbe živali. Če je žival stalno ali redno privezana ali zaprta, ji je treba glede na pridobljene izkušnje in znanstvena dognanja dati dovolj prostora v skladu z njenimi fiziološkimi in etološkimi potrebami.	8. člen	Živalim mora biti zagotovljena svoboda gibanja, primerna njihovi vrsti, pasmi, starosti, stopnji razvoja, prilagoditvi in udomačitvi, ki preprečuje nepotrebno trpljenje ali poškodbe živali. Če je žival stalno ali redno privezana ali zaprta, ji je treba dati dovolj prostora v skladu z njenimi fiziološkimi in etološkimi potrebami.	110. Živalim je zagotovljena primerna svoboda gibanja, če so razmere v boku vsaj take, da nemoteno legajo, vstajajo, se obračajo in opravljajo fiziološke potrebe v skladu z načinom reje. Če so privezane, privezi omogočajo nemoteno leganje in vstajanje in niso pretesni.		50	
	Objekti in prostori za nastanitev 8. Materiali, ki se uporabljajo za gradnjo objektov in prostorov za	9. člen	Material za gradnjo objektov, boksov in opreme, s katerim pridejo živali v stik, ne sme biti škodljiv za živali. Biti mora dovolj odporen in primeren za enostavno				

	nastanitev ter zlasti hlevov in opreme, s katerimi lahko pridejo živali v stik, ne smejo biti škodljivi za živali in morajo biti takšni, da se jih da temeljito očistiti in razkužiti.		čiščenje in razkuževanje.				
	9. Nastanitev in pribor za zavarovanje živali se zgradi in vzdržujeta tako, da ni ostrih robov ali izbočenih delov, ki bi lahko poškodovali živali.	9. člen	Objekti in oprema morajo biti urejeni tako, da ne poškodujejo živali.				
	10. Kroženje zraka, koncentracijo prahu v zraku, temperaturo, relativno vlažnost zraka in koncentracije plina je treba ohranjati v mejah, ki ne škodijo živalim. 11. Živali v stavbah ne smejo biti nastanjene niti v stalni temi niti nenehno pod umetno razsvetlavo brez ustrezne prekinitve. Če naravna svetloba, ki je na voljo, ne zadošča fiziološkim in etološkim potrebam živali, se zagotovi ustrezna umetna razsvetljava.	9. člen	Toplota, vlažnost, kroženje zraka, zračenje, koncentracija plinov, higiena in intenzivnost hrupa v prostorih, v katerih so živali, morajo ustrezati njihovi vrsti in stopnji razvoja, prilagoditvi in udomačitvi, fiziološkim in etološkim potrebam ter predpisanim higienskimi razmeram. Živali v objektih ne smejo biti stalno v temi. Če ni dovolj naravne svetlobe, mora biti zagotovljena primerna umetna svetloba. Pri uporabi umetne svetlobe je treba določiti čas za počitek, ko morajo biti živali v temi.	111. Zahtevi po svetlobi in zračenju ustreza pogoj, da so 1/20 talne površine odprtine v steni (okna in vrata) ali vir umetne osvetlitve (v jakosti 80 lux ali 11 W/m ²) ali umetnega zračenja, primerne vrsti živali. Za pitovne piščance in kokoši nesnice veljajo pogoji, zapisani v Pravilniku o zaščiti rejnih živali. Živali v objektih ne smejo biti stalno v temi. Pri uporabi umetne svetlobe je treba določiti čas za počitek, ko morajo biti živali v temi. Ta zahteva ne velja za teleta in prašiče.	20		
	Živali nastanjene izven objektov 12. Živali, ki niso nastanjene v zgradbah, se, kadar je potrebno in mogoče, zavarujejo pred neugodnimi vremenskimi vplivi,	10. člen	Živali, nastanjene izven objektov, morajo biti, kadar je to potrebno, zavarovane pred neugodnimi vremenskimi razmerami, plenilci in drugimi nevarnostmi. V neugodnih vremenskih razmerah morajo imeti	112. Živali, nastanjene zunaj objektov, so, kadar je potrebno in mogoče, zavarovane pred neugodnimi vremenskimi razmerami, plenilci in	20		

	plenilci in tveganji za njihovo zdravje.		na voljo najmanj zaščito pred močnim vetrom ali soncem in suh prostor oziroma suho mesto za počitek.	drugimi nevarnostmi.			
	Avtomatska ali mehanska oprema 13. Vso avtomatsko ali mehansko opremo, nujno za zdravje in dobro počutje živali, je treba pregledati najmanj enkrat na dan. Če se ugotovijo okvare, jih je treba nemudoma odpraviti ali, če to ni mogoče, sprejeti ustrezne ukrepe za varovanje zdravja in dobrega počutja živali. Če sta zdravje in dobro počutje živali odvisna od umetnega sistema prezračevanja, je treba zagotoviti ustrezen rezervni sistem za zagotavljanje zadostnega kroženja zraka, da se ohrani zdravje in dobro počutje živali, tudi če se sistem pokvari, in alarmni sistem za opozarjanje na okvaro. Alarmni sistem je treba redno preizkušati.	11. člen	Skrbnik živali mora poskrbeti, da je tehnična oprema v objektih enkrat dnevno pregledana. Morebitne okvare morajo biti odpravljene v najkrajšem času. Do popravila morajo biti zagotovljene možnosti za zagotavljanje zdravja in dobrega počutja živali. Pri umetnem zračenju objektov mora biti zagotovljen alarmni sistem, ki opozarja skrbnika živali na okvaro v prezračevalnem sistemu. Alarmni sistem mora biti redno vzdrževan in preizkušen v skladu z navodili proizvajalca. Zagotovljen mora biti rezervni sistem zračenja, ki zadošča za ohranitev zdravja in dobrega počutja živali do odprave napake na osnovnem sistemu.	113. Če se uporablja elektronsko vodeni sistem prezračevanja, je zagotovljen alarmni sistem, ki opozarja na okvaro.	20		
	Krma, voda in druge snovi 14. Živali morajo imeti kakovostno prehrano, ki ustreza njihovi starosti in vrsti in je v zadostnih količinah, za ohranjanje zdravja in da zadostijo svojim potrebam po hranjenju. Živali ne dobivajo hrane ali tekočine na način oziroma hrana	12. člen	Skrbnik živali mora živalim zagotoviti primerno kakovost in količino ustrezne krme ter primeren način krmljenja in napajanja za ohranjanje zdravja ter zadovoljevanje etoloških potreb ob krmljenju.				

	ali tekočina ne vsebuje snovi, ki bi lahko povzročile nepotrebno trpljenje ali poškodbe.						
	15. Vse živali morajo imeti dostop do krme v časovnih intervalih, ki ustrezajo njihovim fiziološkim potrebam.	12. člen	Vse živali morajo imeti dostop do krme v časovnih presledkih, ki ustrezajo njihovim fiziološkim potrebam.				
	16. Vse živali morajo imeti dostop do ustreznega dovoda vode ali pa jim mora biti omogočeno, da svoje potrebe po tekočini zadovoljijo na drugačne načine 17. Oprema za krmljenje in napajanje mora biti načrtovana, zgrajena in nameščena tako, da so možnost kontaminacije vode in krme in poškodbe zaradi prerivanja za vodo in krmo med živalmi čim manjše.	12. člen	Vse živali morajo imeti dostop do primerne vodnega vira ali pa jim mora biti omogočen dostop do napajanja na drug način. Oprema za napajanje in krmljenje mora biti oblikovana, grajena in nameščena tako, da se preprečuje onesnaženje vode in krme ter da so poškodbe zaradi prerivanja za vodo in krmo med živalmi čim manjše.	114. Vse živali morajo imeti dostop do primerne vodnega vira ali pa jim mora biti omogočen dostop do napajanja na drug način <i>(ne velja za teleta).</i>	20		
	18. Živalim ni dovoljeno dajati nobenih drugih snovi, razen tistih za terapevtske ali preventivne namene ali za zootehnično zdravljenje, kot je določeno v členu 1(2)(c) Direktive 96/22/EGS [1], razen če so znanstvene študije o dobrem počutju živali ali praktične izkušnje pokazale, da učinki omenjene snovi ne škodujejo zdravju ali dobremu počutju živali.	12. člen	Krma mora izpolnjevati zahteve, predpisane z Uredbo Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 183/2005 z dne 12. januarja 2005 o zahtevah glede higiene krme (UL L št. 35 z dne 8. 2. 2005, str. 1), zadnjič spremenjene z Uredbo Komisije (EU) št. 225/2012 z dne 15. marca 2012 (UL L št. 77 z dne 16. 3. 2012, str. 1).	115. V prehrano živali se smejo vključevati dovoljene snovi le za dovoljene preventivne, terapevtske ali zootehniške namene. Pravnomočna odločba ali sodba za prekršek ni bila izdana		50	
	Pohabljenja	Zakon o zaščiti živali (Uradni list RS, št.	Popolno ali delno amputiranje telesnih delov in popolni ali delni	116. Na živalih niso vidne posledice namernega		50	

	19. Pred sprejetjem posebnih določb o pohabljenjih v skladu s postopkom iz člena 5 in brez vpliva na Direktivo 91/630/EGS veljajo ustrezne nacionalne določbe v skladu s splošnimi pravili.	43/07 – UPB-2) 20. člen	odvzem ali uničenje organov ali tkiv vretenčarjev, storjeno naklepno, je prepovedano in se šteje za mučenje živali. Prepovedani so: – amputacije ali kastracije z elastičnim obročkom; – krajšanje uhljev živalim, razen če je poseg v korist živali.	pohabljanja (manjka uhelj, rep, okončina ...). Izjema so pašne živali, ki si same poškodujejo dele telesa. Izjema so poškodbe uhljev zaradi zatrganja ušesnih števil.			
	Postopki reje 20. Metode ekstenzivne in intenzivne reje, ki povzročajo ali lahko povzročijo trpljenje ali poškodbo katere koli zadevne živali, niso dovoljen. Ta določba ne izključuje uporabe nekaterih postopkov, ki bi lahko povzročili minimalno ali trenutno trpljenje ali poškodbo ali ki bi lahko zahtevali posege, ki ne bi povzročili trajne poškodbe, če to dovoljujejo nacionalne določbe.	13. člen	Reja in postopki z živalmi, ki lahko povzročijo živalim nepotrebno trpljenje ali škodljivo vplivajo na počutje živali, vključno z zdravjem, so prepovedani. Izjemoma so dovoljeni postopki, ki pomenijo za žival kratkotrajno obremenitev, vendar pa ne povzročajo trajnih poškodb.	117. Na živalih ni očitnih znakov poškodb zaradi neustreznega sistema reje.			
	21. Nobena žival se ne sme rediti, razen če se na podlagi njenega genotipa ali fenotipa lahko upravičeno pričakuje, da reja ne more škodljivo vplivati na njeno zdravje ali dobro počutje.	13. člen	Živali se smejo rediti le, če je na podlagi njihovega genotipa ali fenotipa mogoče pričakovati, da to ne škoduje njihovemu zdravju in dobremu počutju.				